

Tapa valla 2022. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Nimetus	Tapa Vallavalitsus
Aadress	Pikk 15, Tapa linn
Telefon	32 29 650
E-posti aadress	vallavalitsus@tapa.ee
Interneti kodulehekülje aadress	www.tapa.ee
Majandusaasta algus	01.01.2022
Majandusaasta lõpp	31.12.2022
Audiitor	Audest Audiitorteenuste OÜ

Sissejuhatus	3
1. Tegevusaruanne.....	4
1.1 Konsolideerimisgrupi koosseis.....	4
1.2 Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad.....	5
1.3 Ülevaade majanduskeskkonnast	7
1.4 Ülevaade arengukava täitmisest	12
1.5 Ülevaade valitseva mõju all olevate äriühingute kohta.....	33
1.6 Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevusest siseauditi korraldamisel.....	35
1.7 Ülevaade finantsriskide juhtimisest.....	36
2.Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne	37
2.1 Konsolideeritud bilanss	37
2.2 Konsolideeritud tulemiaruanne	38
2.3 Konsolideeritud rahavoogude aruanne	39
2.4 Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	40
2.5 Eelarve täitmise aruanne.....	41
2.6 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad.....	42
3.Majandusaasta aruande allkiri	68

Sissejuhatus

Käesolev Tapa valla konsolideerimisgrupi 2022. aasta majandusaasta aruanne koosneb kolmest osast:

1. Tegevusaruanne
2. Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne
3. Allkiri majandusaasta aruandele.

Tegevusaruandes antakse ülevaade KOV konsolideerimisgrupi majandusaasta tegevustest ja asjaoludest, millel on määrav tähtsus KOV konsolideerimisgrupi finantsseisundi ja majandustegevuse hindamisel, KOV konsolideerimisgrupi olulistest sündmustest ning eeldatavatest arengusuundadest järgmisel majandusaastal.

Antakse ülevaade ka üldisest Eesti majanduskeskkonnast. Keskendutakse põhjalikumalt arengukava täitmisele, samuti antakse ülevaade sisekontrollisüsteemist ja finantsriskide juhtimisest. Tegevusaruandes antakse ülevaade olulise mõju all olevate äriühingute tegevusest.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne koosneb järgmistest osadest:

- Konsolideeritud bilanss;
- Konsolideeritud tulemiaruanne;
- Konsolideeritud rahavoogude aruanne;
- Konsolideeritud netovara liikumiste aruanne;
- Eelarve täitmise aruanne;
- Raamatupidamise aastaaruande lisad.

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

1. Tegevusaruanne

Tapa Vallavalitsus kohaliku omavalitsusena juhindub oma tegevuses põhiseadusest, Tapa valla põhimäärusest, seadustest ja teistest riigi õigusaktidest, lepingutest riigiorganitega, teiste omavalitsustega või nende liitudega.

Tapa Vallavalitsus kohaliku omavalitsusena otsustab talle seadusega pandud kohaliku elu küsimusi ja korraldab nende lahendamist, samuti lahendab kõiki neid kohaliku elu küsimusi, mis ei ole seadusega antud riigiorganitele või kellegi teise pädevusse. Tapa vald kui kohalik omavalitsus on avalik- õiguslik juriidiline isik. Tapa valla omavalitsusorganid on :

- vallavolikogu – omavalitsusüksuse esinduskogu, mis valitakse valla hääleõiguslike elanike poolt seaduse alusel;
- vallavalitsus – volikogu poolt moodustatud täitevorgan;
- vallavalitsus kui ametiasutus, mis teostab avalikku võimu;
- hallatavad asutused, mis ei teosta avalikku võimu.

Tapa valla 2022. aasta majandusaasta aruanne sisaldab informatsiooni valla ametiasutuse, hallatavate asutuste ja valla valitseva mõju all olevate juriidiliste isikute majandustegevuse kohta.

Raamatupidamise aastaaruanne on valla koondaruanne, kus on konsolideeritud ridarealt valla valitseva mõju all olevate juriidiliste isikute aruannetega. 2022. aasta tegevused on toodud välja ülevaates arengukava täitmise kohta ja Lisas 22 selgitused eelarve täitmise kohta.

1.1 Konsolideerimisgrupi koosseis

Tabel 1. Konsolideeriv üksus Tapa Vallavalitsus

Tapa Vallavolikogu
Tapa Vallavalitsus
Tapa Vallahooldus
Tapa Valla Spordikeskus
Tapa Vallaraamatukogu
Lasteaed Vikerkaar
Lasteaed Pisipõnn
Tamsalu Lasteaed Kröll
Jäneda Kool
Lehtse Põhikool
Tapa Keelekümbluskool
Tapa valla Spordikool
Tapa Gümnaasium
Tamsalu Gümnaasium
Tapa Muusika- ja Kunstikool
Tapa Valla Kõök
Tapa Valla Hooldekodu
Tapa Valla Kultuurikeskus

Tabel 2 Konsolideeritud üksused

Allüksuse nimi	Tamsalu Vallavalitsuse osaluse määr (%)
1. AS Tamsalu Kalor	100 %
2. Tamsalu Perearstid OÜ	100%
3. OÜ Tapa Vesi	100 %

1.2 Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad

	2022	2021	2020	2019	2018
Bilansi näitajad					
Varad aasta lõpus	52 105	53 029	51 597	50 383	50 760
Kohustused aasta lõpus	12 838	13 074	10 564	9 349	9 466
Netovara aasta lõpus	39 267	39 955	41 033	41 033	41 294
Tulemiarunde näitajad					
Tegevustulud	21 755	20 264	19 416	18 840	19 089
Tegevuskulud	-22 373	-21 248	-19 405	-19 096	-17 858
Tulem	-753	-1 078	-71	-339	1 170
Muud näitajad					
Põhivarainvesteeringute maht	2 271	4 296	4 055	3 127	4 305
Likviidsus	0,52	0,55	0,59	0,58	0,74
Lühiajaline maksevõime**	0,92	0,85	0,95	0,99	1,22
Kohustuste osakaal varadest	0,25	0,25	0,20	0,19	0,19
Laenukohustuste osakaal varadest	0,2	0,19	0,16	0,15	0,15
Piirmäärade täitmine konsolideeritud näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem	1 549	1 051	2 233	1 168	2 516
Netovõlakoormus****	8 634	8 344	6 574	6 320	5 393
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem***	1 475	799	1 953	1 154	2 025
Netovõlakoormus****	8 831	8 826	7 153	5 960	5 440

(tuhandetes eurodes)

Märkused:

*Likviidsus – likviidsed varad/lühiajalised kohustused

**Lühiajaline maksevõime – käibevara/lühiajalised kohustused

***Põhitegevuse tule- põhitegevuse tulude ja kulude vahe, täpsem arvestusmeetodika on kehtestatud vastavalt KOFS §32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on vastavalt KOFS §33 null (st ei tohi olla negatiivne)

****Netovõlakoormus – KOFS §34 alusel arvestatud kohustuste ning KOFS § 36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe, täpsem arvestusmeetodika on

kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on 80% põhitegevuse tuludest.

Selgitused tabeli finantsnäitajate muutuste kohta:

Bilansi näitajate muutused

Varade maht 2022. aastal vähenes 1,7% võrreldes 2021. aastaga.

Kohustused vähenesid 2022. aastal 1,8% võrreldes 2021. aastaga.

Tulemiarunde näitajate muutused

Tegevustulud suurenesid 2022. aastal 7,3% võrreldes 2021. aastaga.

Tegevuskulud kasvasid 2022. aastal 5,3% võrreldes 2021. aastaga.

Netovõlakoormus

Netovõlakoormus *konsolideeritud näitajate alusel* on 2021. aastal 39,69% põhitegevuse tuludest, piirmäär on 80%.

Netovõlakoormus *konsolideeritud näitajate alusel* on 2022. aastal 41,18% põhitegevuse tuludest, piirmäär on 80%.

1.3 Ülevaade majanduskeskkonnast

Majandusolud muutusid 2022. aasta jooksul kiiresti halvemuse suunas kogu Euroopa Liidus. Hinnatõus hakkas kiirenema juba sõja eelõhtul 2021. aasta sügisel ning sellele lisandusid energiakriis ja kaubanduspiirangud, mis eriti Eestis kiirendasid hindade kasvu veelgi. Eesti majandus pidas keerulistele oludele siiski suhteliselt hästi vastu – hõive püsis ning palgakasv kiirenes, samas kui ettevõtted tervikuna suutsid kallinenud sisendhinnad väljamüügihindadesse üle kanda ja sedakaudu säilitada kasumlikkust. Statistika kohaselt Eesti SKP reaalne maht aasta jooksul siiski vähenes 1,3% ning 2023. aasta veidi paremad väljavaated ei suuda seda langust veel tasa teha.

Olukord tööturul on vaatamata majanduslangusele püsinud suhteliselt tugev. Hõive kasvas 2022. aastal, töötus püsis alla 6% ja palgakasv oli 9%. Töö on endale leidnud tubli veerand ajutise kaitse saanud Ukraina sõjapõgenikest, mis on hea tulemus. Hõive kasvab veidi ka 2023. aastal, kuid põgenike hõlmamise tõttu tööjõu-uuringusse kasvab ka töötuse määr. Palgakasvu tempo püsib mullusel tasemel, kuid samas tempos kasvavad ka hinnad, nii et keskmise palgasaaja ostujõud sellel aastal veel ei parane.

Hinnatõus oli 2022. aastal rekordiline (19,4%) mitme ebasoodsa asjaolu kokkulangemise tõttu. Kogu maailmamajandus taastus pandeemiakriisist, millele lisandus energiakriis ja sõjast tingitud tarnehäired. Kuigi aastased inflatsiooninumbriid on veel kahekohalised, kallines tarbimiskorv tervikuna 2022. aasta augustist 2023. aasta veebruarini vaid 1,3% (eelkõige energiahindade selge languse tõttu). 2023. aasta keskmiseks hinnatõusuks kujuneb umbes 9%.

Vaatamata palgatõusust kaks korda kiiremale hinnatõusule suutsid elanikud 2022. aastal tervikuna oma tarbimise taset siiski kasvatada. Aasta teisel poolel enam säästudest ei piisanud kiireneva hinnatõusu kompenseerimiseks ja tarbimine hakkas vähenema. See trend jätkub ka 2023. aasta esimeses pooles, kui hinnatõus ületab sissetulekute kasvu. Kevadest alates aastane hinnatõus aeglustub oluliselt ning sissetulekute ostujõu kasv taastub.

SKP langes 2022. aasta neljandas kvartalis aasta võrdluses 4,1% ja 2022. aasta kokkuvõttes 1,3%. Seejuures puudutas majanduslangus neljandas kvartalis peaaegu kõiki suuremaid majandussektoreid. 2023. aasta alguses on majanduse kindlustunne madalal tasemel, kuid on näha väikest paranemist. Prognoosime, et majanduse nõrgemapoolne seis jätkub 2023. aasta alguses ning aastases võrdluses pöördub majandus kasvule 2023. aasta teises pooles. 2023. aasta kokkuvõttes kahaneb majandus 1,5%. Nominaalselt aga majandus kasvab 6%.

Elanike tarbimisvõime pidas 2022. aasta ülikiirele hinnatõusule paremini vastu kui eelmist prognoosi tehes arvatud. Elanikkonna säästud, mis hoiuarvetel viirusekriisi aastatel jõudsalt kasvasid, on saanud tuge ka teisest sambast vabanenud pensionirahadest. Samas on kommertspankade hinnangul teada, et hoiuste jaotus on väga ebaühtlane ja kahel kolmandikul hoiustajatest märkimisväärseid sääste ei ole. Selles valguses suutsid inimesed oma reaalselt tarbimise taset kiire hinnatõusu tingimustes 2022. aastal üllatavalt hästi säilitada ja aasta kokkuvõttes kasvas eratarbimine püsihindades 2,6%, selgelt rohkem, kui eelmisel suvel prognoositud. Selleks pidid elanikud oma tarbimiskulutusi suurendama u 20%, kuid nende sissetulekud kasvasid vaid u 10%.

Täiendav tarbimist piirav oht 2022. aastal oli aktiivse sõjategevuse algus Ukrainas, mis kindlasti tekitas ebakindlust tuleviku ees ka Eestis. Koos energiakriisist ja kaubanduspiirangutest tingitud hinnatõusu ja muude majandusprobleemidega tõi see Eestis kaasa elanike kindlustunde sügava languse, pea kõige madalamale ELis. See oleks võinud vähendada inimeste tarbimisjulgust ja suunata suuremale säästmisele, kuid nii siiski ei läinud. Osaliselt oli see põhjustatud asjaolust, et kallinesid eelkõige sundkulutused. Siiski tundub, et elanikud on äreva olukorraga kohanenud ja lähevad sellest sõltumata oma eluga edasi.

Tööturu seis on tugev vaatamata reaalsele majanduselangusele. Hõivatute arvu suurenemine püsis kogu 2022. aasta jooksul 3,5% lähedal, töötus jäi allapoole 6% taset ning palgad suurenesid keskmiselt 9%. Majanduslanguse valguses on see ülimalt hea tulemus. Vaatamata majandustegevuse reaalmahtude langusele on ettevõtete finantsseis endiselt hea.

Väga kiire inflatsiooni periood on läbi saanud. Viimase kuue kuuga on tarbijahinnad tõusnud tagasihoidlikud 1,3%. Tugevneva võrdlusbaasi mõjul hakkab lähikuudel oluliselt aeglustuma ka aastane inflatsioon, alanedes suve alguses ühekohaliseks. Energiahinnad pöörduvad aasta keskpaigas langusesse, lisaks võib oodata baasinflatsiooni ja toidu hinnatõusu järk-järgult aeglustumist. Euroopa gaasiturul toimunud kiire langus on majapidamiste kommunaalarvetesse aasta esimestel kuudel juba kandunud. Universaalteenus hoiab elektri hinda fikseerituna ning ei võimalda elektri hinnaindeksil alaneda soodsamate börsipakettidega võrreldavas ulatuses.

Hinnatõus on oluliselt aeglustunud, majandus kerges languses

Eesti Põhjanaanabrite majandusolud on viimasel aastal olnud nõrgemad kui ELis keskmiselt. See on pärssinud meie eksporti, mida pidurdab ka enne sõda idast tulnud toorme järsk kallinemine. Eesti ettevõtjate ja tarbijate kindlustunne on endiselt madal, kuid paljudes EL riikides on majandusosalus taastumas. See annab lootust ka Eesti majanduse kasvule pöördumist 2023. aasta jooksul.

Majanduskasvu prognoos

	2011– 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. SKP reaalkasv	3,3	8,0	-1,3	-1,5	3,0	2,5	2,3	2,0
2. SKP nominaalkasv	6,5	14,5	15,1	6,0	5,7	4,7	4,2	4,1
2a. SKP jooksevhindades (mld €)		31,4	36,2	38,3	40,5	42,4	44,2	46,0

Palga ostujõud hakkab 2023. aasta lõpus taas kasvama

Tööturu seis on tugev vaatamata majanduselangusele. 2022. aastal hõivatute arv kasvas ja hõive vähenemist ei ole oodata ka 2023. aastal. Töötuse määr siiski kasvab, peamiselt sõjapõgenike lisandumise kaudu statistikasse. Ukraina põgenikud on aktiivselt otsinud tööd ja seda ka leidnud. Tööturg kohandub kriisiga valdavalt palga ostujõu languse kaudu.

Tööturu prognoos

%	2011-20	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4. Keskmise palga reaalkasv	4,2	2,1	-8,8	-0,2	2,7	1,9	3,0	2,3
4a. Keskmine palk (eurot)		1 548	1 685	1 837	1 942	2 022	2 109	2 197

Hinnalangus on juba oluliselt aeglustunud

Tarbijahindade aastane hinnatõus aeglustub 2023. aasta lõpuks 5%ni, mis jääb palgakasvule selgelt alla. 2022. aastal hinnatõusu vedanud energiahinnad on viimase poole aasta jooksul oluliselt langenud, mistõttu on viimase poole aasta hinnatõus olnud väga tagasihoidlik. Hinnasurved esialgu siiski jätkuvad, kuna kõik ettevõtted pole suutnud oma kasumlikkust taastada ja kiire palgakasv jätkub.

Hindade prognoos

muutus, %	2011–2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tarbijahinnaindeks	2,8	4,6	19,4	9,2	3,0	2,1	1,3	1,9

Peamiselt koosnevad valitsussektori tulud riigieelarve tuludest, seetõttu on järgnevalt selgitatud täiendavalt riigieelarve tulude peamiseid muutuseid. Riigieelarve tulude maht suureneb tänava eelmise aastaga võrreldes 9,2 protsenti 15 210 mln euron.

Tabel. 2020.-2027. aasta riigieelarve tulude areng (mln eurot)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	9 394	10 788	11 949	12 731	13 288	13 869	14 421	14 964
Mittemaksulised tulud	1 394	1 544	1 978	2 479	2 424	2 534	2 309	1 981
Tulud kokku	10 788	12 332	13 926	15 210	15 712	16 403	16 730	16 946
Tulude kasv	-2,3%	14,3%	12,9%	9,2%	3,3%	4,4%	2,0%	1,3%

Allikas: Rahandusministeerium

Kohalike omavalitsuste eelarvepuudujääk ulatus eelmisel aastal 104 miljoni euron ehk 0,3%ni SKPst. Ilma muudatusi tegemata jääb sarnane puudujääk prognoositavalt püsima kogu prognoosiperioodi jooksul kuni aastani 2027. Prognoos on varasema hinnanguga võrreldes halvenenud, kuna füüsilise isiku tulumaksu laekumise kasv on aeglustunud, kasvanud Euribor ning inflatsioonisurve on kergitanud kohalike omavalitsuste kulude taset. Tulude kasvust kiirem inflatsioon ja palgakasv on halvendanud kohalike omavalitsuste finantsvõimekust, hakates piirama mh investeringute taset ning nõudes omavalitsuselt jätkusuutlikkuse tagamiseks teenuste ja toetuse üle vaatamist.

Ülevaade Tapa valla majanduskeskkonnast

Tapa vald asub Eesti põhjaosas, valla suurus pärast Tamsalu ja Tapa valla ühinemist 2017.

aastal on 481,3 km². Valla keskuseks ning ühtlasi suuremaks linnaks on Tapa. Teiseks linnaks vallas on Tamsalu linn, mis oli kuni ühinemiseni ühtlasi Tamsalu valla keskuseks. Septembris 2021 liideti Säase alevik Tamsalu linnaga. Lisaks kahele linnale on vallas Lehtse alevik ja 53 küla.

Rahvastik

Eesti rahvastikuregistri andmetel olid Tapa vallas 1. jaanuari seisuga elanike arvu koosseis järgmine:

Tabel Demograafiline struktuur seisuga 01.jaanuar

Aasta	lapsed 0-6	lapsed 7-18	lapsed 7-15	tööealised 19-64	eakad 65- ...	Rahvaarv KOKKU
2023	625	1 384	1 039	5 837	2 782	10 628
2022	606	1 350	1 012	5 842	2 751	10 549
2021	631	1 338	990	5 975	2 704	10 648
2020	722	1 377	1 016	6 097	2 565	10 761
2019	738	1 420	1 042	6 407	2 517	11 082
2018	735	1 473	1 063	6 529	2 515	11 252
2017	722	1 469		6 705	2 485	11 381

Elanike arv on jätkuvalt vähenev ning selle põhjuseks on nii negatiivne iive kui elanike väljaränne. Järgnevalt ongi toodud muudatused:

Tabel Muudatus eelmise aastaga võrreldes ning perioodil 2017-2022 kokku 01.jaanuar

	lapsed 0-6	lapsed 7-18	lapsed 7-15	tööealised 19-64	eakad 65- ...	Rahvaarv KOKKU
2023	19	34	27	-5	31	79
2022	-25	12	22	-133	47	-99
2021	-91	-39	-26	-122	139	-113
2020	-16	-43	-26	-310	48	-321
2019	3	-53	-21	-122	2	-170
2018	13	4		-176	30	-129
2017	-38	-40		-196	8	-266

Elanikkonna vähenemine avaldab negatiivset mõju valla majanduskeskkonnale. Lisaks on elanikkonna arvust sõltuvuses riigi poolt tasandusfondi kaudu eraldatava toetuse suurus, mis otseselt mõjutab valla sissetulekut ja arenguvõimalusi.

Tulumaksu laekumine

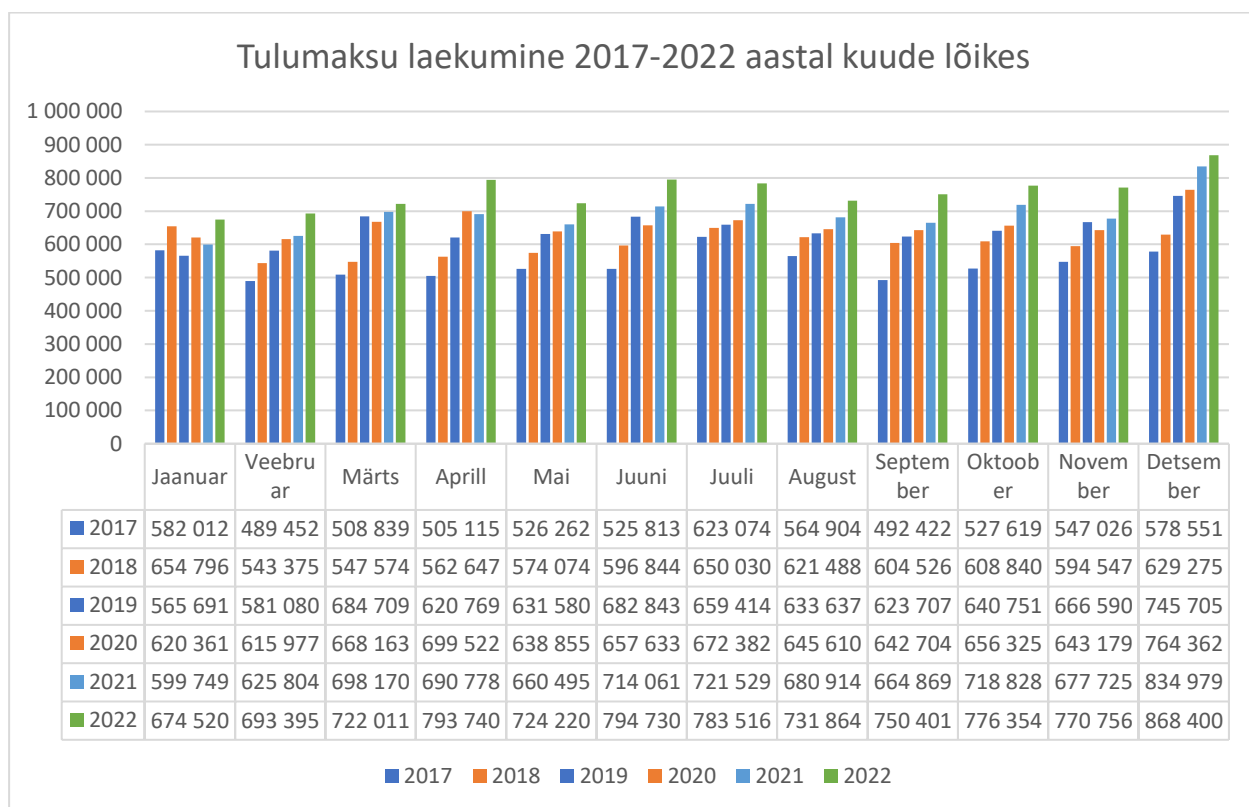
Füüsilise isiku tulumaks on valla suurimaks sissetuleku allikaks. 2022. aastal oli tulumaksu osakaal põhitegevuse tuludest 49,18% ning laekunud summaks 9 084

tuhat eurot. Alljärgnevalt on toodud laekumised 2017 ja 2018 aastad on kassapõhised ning viimase 4 aasta osas tekkepõhiselt.

Tabel Tulumaksu laekumine perioodil 2017-2022

Aasta	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Laekunud tulumaks	6 471 089	7 188 016	7 736 475	7 925 073	8 287 902	9 083 906
Kasv %-des	7,44%	11,08%	7,25%	2,44%	4,58%	9,60%

Tabel Tulumaksu laekumine perioodil 2017-2022 kuude lõikes

Tulumaksu kasvu mõjutas maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsusele eraldatava protsendi kasv residentist füüsilise isiku maksustatavast tulust, mis oli alljärgnev:

2018. aastal 11,86%
 2019. aastal 11,92%
 2020. aastal 11,96%
 2021. aastal 11,96%
 2022. aastal 11,96%

1.4 Ülevaade arengukava täitmisest

Tapa valla arengukavas 2023-2035 ja eelarvestrateegia 2023-2026 määratud strateegilise eesmärgi saavutamise mõõdikud valdkondade lõikes.

AVATUD, TARK JA KAASAV JUHTIMINE

Näitaja	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027+
Rahvaarv	10 901	10 549	väheneb	väheneb	säilib	säilib	kasvab
Sündide arv	86	99	säilib	säilib	säilib	säilib	kasvab
Loomulik iive	-127	-104	paraneb	paraneb	paraneb	paraneb	paraneb
Sisseränne	399	773	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Väljaränne	338	486	väheneb	väheneb	väheneb	väheneb	väheneb
Kaasava eelarve maht €	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	kasvab
Kaasava eelarve menetluses esitatud ettepanekute arv	14	2	3	säilib	säilib	säilib	säilib
Kaasava eelarve hääletamisel osalenute arv	965	313	509	säilib	säilib	säilib	säilib
Elanike rahulolu valla juhtimisega		4,7		kasvab		kasvab	

Tabel 2.1. strateegilise eesmärgi saavutamise mõõdikud.

KONKURENTSIVÕIMELINE HARIDUS JA ELUKESTEV ÕPE NING MITMEKESINE JA ELAMUSTEROHKE VABAAJA TEGEVUS

Näitaja	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027+
Õpilaste arv koolides	1148	1095	väheneb	säilib	säilib	säilib	säilib
Laste arv lasteaedades	506	506	säilib	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Lasteaia või -hoiukoha saanute arv soovijatest, sõimekohtade soovijatest %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Õpetajate arv alushariduses	77	76	säilib	säilib	säilib	säilib	säilib
Õpetajate arv põhihariduses	177	183	säilib	säilib	säilib	säilib	säilib
Noorte (kuni 30-aastaste) õpetajate osakaal lasteaedades	13%	12%	säilib	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Noorte (kuni 30-aastaste) õpetajate osakaal üldhariduskoolides	8%	12%	säilib	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Kvalifikatsioonile vastavate õpetajate osakaal alushariduses %	85,7	85,5%	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Kvalifikatsioonile vastavate õpetajate osakaal põhihariduses %	68,9	69,4%	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Tapa valla noorsootöö teenused on „edasijõudnu“ tasemel	2	2	3	3	4	4	4
Noortekeskuste tegevuskohtade arv	4	4	4	6	6	6	6
Otsuste tegemisse kaasatud noorte arv	20	20	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Õpilaste arv Tapa Valla Spordikoolis	268	310	säilib	säilib	säilib	säilib	kasvab
Õpilaste arv Tapa Muusika- ja Kunstikoolis	193	207	säilib	säilib	säilib	säilib	kasvab
Spordiobjektide arv	27	27	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Külastuste arv valla spordiklubides	19 498	27 331	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Elanike rahulolu hariduse ja huvihariduse kvaliteediga		5,98	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Elanike rahulolu kultuuri, spordi ja vaba ajaga		5,86		kasvab		kasvab	

Tabel 4.2. strateegilise eesmärgi saavutamise mõõdikud.

UUENDUSLIK JA MITMEKESINE ETTEVÕTLUS NING ATRAKTIIVNE KÜLASTUSKESKKOND

Näitaja	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027+
Ettevõtete arv	646	658	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu	1 213	1 391	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Brutotulu suhe maakonna keskmisesse	94,1%	95,0%	säilib	säilib	säilib	säilib	kasvab
Brutotulu suhe Eesti keskmisesse	82,5%	81,0%	säilib	säilib	säilib	säilib	kasvab
Tööhõive määr	66%	x	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Elanike rahulolu ettevõtluskeskkonnaga		4,62		kasvab		kasvab	

Tabel 6. 3. strateegilise eesmärgi saavutamise mõõdikud.

KVALITEETNE, VÄÄRTUSLIK, TURVALINE JA KUTSUV ELUKESKKOND

Näitaja	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027+
Väljastatud ehituslubade arv, kasutuslubade arv, projekteerimistingimuste arv	61 (92) 28 (68) 32	78 (74) 34 (83) 25	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Korterite ja hoonestatud elamumaaga tehtud ostu-müügitehingute keskmine €	13 230, 36 623	16 814, 52 902	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Tapa keskmine korteri ruutmeetri hind €	598,7	537,51	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Tamsalu linna keskmine korteri ruutmeetri hind €	227,1	215,16	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Korterite ja hoonestatud elamumaaga tehtud ostu-müügitehingute arv	315	250	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Kogutud olmejäätmete hulk tonni aastas	3 219	2 490	säilib	säilib	väheneb	väheneb	väheneb
Olmejäätmete teke elaniku kohta aastas kg	299	236	säilib	säilib	väheneb	väheneb	väheneb
Elanike rahulolu keskkonna- ja kommunaalteenustega		6,08		kasvab		kasvab	

Tabel 8. 4. Strateegilise eesmärgi saavutamise mõõdikud.

TERVE JA HOITUD ELANIK

Näitaja	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027+
Toimetulekutoetust saavate leibkondade arv	133	150	säilib	säilib	väheneb	väheneb	väheneb
Väljamakstud keskmine toimetulekutoetuse summa €	232,99	323,02	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab	kasvab
Töötute inimeste arv	406	429	säilib	säilib	väheneb	väheneb	väheneb
Elanikkonna rahulolu sotsiaal- ja tervishoiusüsteemiga		4,92		kasvab		kasvab	

Tabel 10. 5. strateegilise eesmärgi saavutamise mõõdikud.

Noorsootöö

Tapa noortekeskus

Laste ja noortekeskus on olnud avatud tööpäevadel 12.00 – 19.00 ning nädalavahetustel on maja kasutanud gümnaasiuminoored, kes tagavad ka majas korra. Noortekeskuses on noortel võimalik mängida erinevaid lauamänge, x-boxi, lauajalgpalli, lauatennist, kuulata muusikat, suhelda teiste noortega/noorsootöötajaga ja vajadusel ka õppida või lihtsalt niisama bussi oodata. Keskust külastasid nii eesti, vene kui ka ukraina noored.

Ringitegevustest toimusid eelmisel aastal: kokandusring, kodundusring, seiklusring ja loovus-kunstiring. Palju oli tegevusi nii noortekeskuses kui ka noortekeskusest väljas. Käisime laagrites ning suurendasime noorte silmaringi külastades erinevaid kauneid paiku Eestimaal.

Suvel viisime läbi õpilasmaleva 47 Tapa piirkonna noorele vanuses 13-17 eluaastat. Osaleti mitmel koolitusel ja rahvusvahelises laagris Türgis. Jätkus koostööd Tapa koolidega, mille tulemusena toimuvad mitmed klassiüritused noortekeskuses.

Tamsalu noortekeskus

Tamsalu noortekeskuses on avatud kõigile noortele ning koostöös Tamsalu Gümnaasiumiga on kaasatud erinevad sihtgrupid, samuti Ukraina noored, kellega kokkuleppel saame kokku ja vedame ühiselt aega noortekeskuses ka nädalavahetustel. Oleme oma tegevustesse kaasanud ka erivajadusega (intellektipuudega) noori.

2022. aastal viidi ellu rahvusvahelise noorteprojekti „Local to local“ koostöös KFUM Heby-ga. Rootsi noored külastasid meid koos juhendajatega 20.07.-24.07.2022. Tamsalu noortekeskus (Tamsalu NKKÜ-NMKÜ) külastas 26.-28.12.2022 Rootsi KFUM Heby sõpru, kellega koostöö jätkub ka alanud 2023. aastal. Aasta 2022 andis projektis osalevatele noortele iseseisvalt arendada sõprussuhteid ja harjutada korraldamise ja läbiviimise oskusi.

Õpilasmalev toimus Tamsalu rühmas ühes vahetuses 15.06-30.06.2022, kus osales kokku 32 noort.

28.05. 2022 korraldasid Tamsalu noortekeskuse noored Tamsalu päevadel noorte ala. Koostööd tehti Tapa noortekeskuse ja Jäneda piirkonna noortega. Tamsalu toimus integratsioonipäev koos 50 Ukraina noorega.

Vajangu noortekeskus

Vajangu noortekeskus korraldas väljasõite Tallinna Loomaaeda ja Rakvere kinno. Noorte digisõltuvuse vähendamiseks korraldati ehete, origami ja muude käsitöö meistriteoste loovkursusi.

Aasta jooksul korraldati piirkonna noortele sportlikke tegevusi – kelgutamine, discolf, sulgpall, saalihoki, jalgpall, korvpall, metsamatkad ja trimmis käimine. Aasta jooksul külastati ka piirkonna ettevõtteid.

Sotsiaaltöö

Tapa Valla Hooldekodu

Tapa Valla Hooldekodu osutab väljaspool kodu üldhooldusteenust kahes tegevuskohas: Tapa linnas, aadressil Kesk 9 ning Tamsalus, aadressil Säase 4-1. Mõlemal tegevuskohal on olemas Sotsiaalkindlustusameti poolt väljastatud tähtajatu tegevusluba.

2022. aasta jooksul said Tapa Valla Hooldekodus teenust kokku 42 inimest - Tapa tegevuskohas 24 ja Säase tegevuskohas 18 inimest. Teenuse saajad, va. üks inimene, olid Tapa valla elanikud. 17 inimese teenuse tasu puudujääva osa kattis Tapa Vallavalitsus, ülejäänud tasusid oma teenusekoha eest täies mahus ise või tegid seda nende lähedased.

Tapa tegevuskoha teenuse keskkond sobib eelkõige inimestele, kes vajavad oma igapäevaelutoimingutega hakkama saamisel ööpäevaringset kõrvalabi ja juhendamist. Lisaks hooldustöötajatele pakub hoolealustele juhendamist ja aktiveerivaid tegevusi tegevusjuhendaja. Säase tegevuskohas saavad teenust valdavalt suuremat hoolduskoormust vajavad, sügava puudega inimesed.

Hooldekodu personal on erialase ettevalmistuse ja pikaajalise kogemusega. Personalitöös on tulevikuvaates jätkuvalt väljakutseks personali vanus. Valdav osa töötajatest on kas pensionärid või lähiaastatel jõudmas pensioniikka. Personali värbamise osas teeme koostööd Eesti Töötukassaga. Oleme praktikabaasiks koolitusfirmadele. Meie praktikandid on praktikajärgselt asunud tööle Tapa Valla Hooldekodu hooldustöötajatena.

Meditatsiooniteenuse osutamiseks on hooldekodul koostööleping TNP Konsultatsioonid. Medõde käib regulaarselt, igal nädalal mõlemas tegevuskohas konsulteerimas,

protseduure tegemas ning koordineerib koostööd perearstidega. Meditsiiniteenust rahastab Eesti Haigekassa.

Töstmaks teenusel olijate turvalisust, uuendati 2022. aasta alguses Sääse tegevuskohas häirenuputeenust.

Teenuse osutamise toimepidevuse osas teostati riskide hindamine võimaliku elektrikatkestuse korral. Mängiti läbi tegutsemise kriisiolukorras. Soetati kriisivaru joogivee, toiduainete, hügieenivahendite, ravimite, taskulampide, akupankade jms. osas. Tekitati võimalus mõlemas tegevuskohas vajadusel toiduvalmistamise gaasipliidil. Tapa valla kaasabil loodi mõlemas tegevuskohas võimalus vajadusel mobiilse elektrigeneraatori kasutamiseks,

Sotsiaalhoolekande koostööpartnerid

Tapa vald teeb koostööd järgmiste hoolekandeasutustega: OÜ Pandivere Pansion, Viru Haigla AS, OÜ Ilmara, OÜ Häcke (Paides ja Kohtla-Järvel), Vahtra Hooldemaja. Tapa vallas osutab lapsehoiuteenust MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing. MTÜ Maria ja lapsed pakub turvakoduteenust, sinna saab vajadusel abivajava või hädaohusoleva lapse paigutada. Eakatele ja liikumispuudega inimestele pakuvad teenuseid MTÜ Senior ja MTÜ Tapa Liikumispuudega Inimeste Ühing, MTÜ Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Koda. Tapa vald toetab igal-aastal oma eelarvest antud MTÜ-sid. MTÜ-d pakuvad erinevaid huvitegevusi ja samuti annavad abi puude dokumentide vormistamisel, abivahendite saamisel jne. MTÜ Virumaa Tugiteenused pakuvad tugiisikuteenust erivajadustega lastele.

Tapa valla haridus- ja sotsiaalosakonnal on hea koostöö Eesti Töötukassaga. Töötamine on oluline iga inimese eneseteostuseks ja paremaks toimetulekuks. Tapa valla demograafilisi arenguid arvestades on väga tähtis edendada kaasavat tööturгу, kus kõigil on võimalik osaleda. Riiklik tööturupoliitika pakub tuge mitmete teenuste ja toetustega. Tähtis on investeerida oskustesse, toetada tööturul nõrgemas positsioonis olevaid sihtrühmi ning aidata inimestel kauem tööl püsida. Arvestades muutusi tööturul ja majanduses on oluline lisaks töötutele pakutavatele meetmetele ka töötust ennetada. Selleks pööratakse järjest rohkem tähelepanu töötavatele inimestele, kes vajavad tuge töökoha säilitamisel või ettevalmistusel uue töö leidmiseks, ning tööandjatele, kes soovivad olemasolevate töötajate oskusi arendada. Eesmärk on täiend- ja ümberõppe toel aidata inimestel liikuda suurema lisandväärtusega töökohtadele.

Haridus

Kõigile valla lastele ja õpilastele on tagatud võimetekohane haridus, sh huviharidus. Haridusvõrgu kujundamisel on lähtutud laste ja õpilaste vajadustest. Pakutav haridus on konkurentsivõimeline ja valla haridusasutustel on hea maine. Õpilaste arv püsib stabiilsena või kasvab. Vallas toetatakse elukestvat õpet. Osapooled teevad omavahel tihedat koostööd. Vallal on oma spordikool.

Tapa valla kui kohaliku omavalitsuse ülesandeks on korraldada lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvikoolide ning noorsoo alast tööd. Tapa valla eelarvest läks 2022. aastal hariduskuludeks ca 49% selle mahust, 2021 aastal ca 40%.

Alusharidus

Lasteaed Vikerkaar

Seisuga 31.12.2022 oli lasteaia nimekirjas 83 last. Lasteaias lõpetas 15 last, neist 10 last asus õppima Tapa Keelekümbeluskooli ja 5 last Tapa Gümnaasiumi. Lasteaed võetu vastu 29 last ja peale kooliminejate lahkus lasteaiast veel erinevatel põhjustel 13 last.

Kõneravi vajavaid lapsi on lasteaias 49 ja 19 last vajavad eripedagoogi abi (nendest lastest mõlemat tugiteenust vajavad 17 last). Tugispetsialistidest töötab lasteaias 1,0 kohaga

eripedagoog-logopeed (eesti keelne) ja 0,5 kohaga logopeed (vene keelne) ja tervishoiutöötaja 0,5 kohaga.

Asutuse 21 ametikohta sh 10,5 õpetajat, 1 õpetaja assistent ja 5 õpetaja abi.

Vene õppekeele rühmades toimuvad alates kolmandast eluaastast eestikeelsed tegevused. Eestikeelseid tegevusi viib läbi 0,5 kohaga eesti keele õpetaja. Eesti keele kui teise keele õppe korraldamiseks eraldati haridus- ja teadusministeeriumi poolt 1 110 eurot, mille eest soetati eesti keele õppe läbiviimiseks vajalikke õppevahendeid.

Eesti keelest erineva koduse keelega täiendavat tuge vajavaid lapsi on lasteaiaas 48.

Vanemate kaasamine erinevatesse koostegemistesse 2022. aastal on paranenud, arenguveestlustel ja koosolekutel osavõtvate vanemate arv kasvas võrreldes kahe eelmise aastaga ja ühistel üritustel osalemine pakkus lastevanematele suurt rõõmu.

Õppe- ja kasvatusgevused on planeeritud, lapsest lähtuvad ja meie ümbritsevat keskkonda haaravad. Õppetegevustes kasutatakse keelekümbluse häid tavasid ja meetoodikat.

Viisime läbi ka kolleegilt kolleegile info ja teadmiste jagamist.

Olulisemad tegevused 2022. aastal:

- Lapsed osalesid „Virumaa Teataja“ joonistusvõistlusel. Osalejate seast valiti välja kolm tööd, kahe pildi autor oli Elise Helene Saareoja ja ühe pildi autor oli Mstislav Pavlov, juhendaja Elena Varavina. Laste töödega saab tutvuda Virumaa Teataja 2023. aasta kalendris.
- Oma tööd tutvustati ja jagati häid praktikaid Narva Kolledži tudengitele (32), kahele praktikandile ning Tallinna Ülikooli kolmele tudengile.
- Keelekümbluse põhimõtteid tutvustati Viljandi maakonna lasteaegade õpetajatele (24).
- Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht oli 51 h õpetaja kohta.
- Keelekümblusmeeskond läbis mitmeid erinevaid keeleõppe koolitusi;
- Korraldati kogu personalile mõeldu koolitus „Enesemotivatsioon ja toimetulek tööstressiga“.
- IKT vahendid, tarkvara rent ja kodulehe majutusteenus, summas 2826 eurot;
- Inventari soetus sh kaks tolmuimejat, maksumusega 980 eurot.

2023. aasta tegevuseesmärgid:

- 2023 aastaks on planeeritud lasteaia õueala renoveerimine ning rühma- ja üldruumid siseviimistluse uuendamine. Samuti vajavad välja vahetamist rühmaruumide kööginurgad.

Lasteaed Pisipõnn

31.12.2022 seisuga käis lasteaia Pisipõnn 235 last (2021. aastal 219 last). Teistest valdadest lapsi käis lasteaiaas 20. Lasteaiaas oli 15 rühma, neist üheksa olid aiarühmad, kaks sõimerühma, kolm liitrühmad ja üks sobitusrühm. Lasteaed tegutses kolmes erinevas hoones.

Ametikohti oli kokku 57,75 (2021.a 54,7), neist 38 moodustas pedagoogiline personal sh eripedagoog, logopeed, õppealajuhataja ja direktor.

Alushariduse õppekava läbis 47 last, sama palju väljastati koolivalmiduskaarte. Koolipikendusele jäi üks laps. Lastele pakuti vajadusel täiendavat tõhustavat abi. Kõneravi osutati 58, eripedagoogilist abi 48 lapsele. Rehabilitatsiooni plaan koostati kolmele lapsele. Individuaalset arenduskava rakendati viiele lapsele, kahele lapsele osutati tugiisiku teenust.

Täiendavat tuge eesti keele õppel sai 33 last, neile lisandus 13 Ukraina päritoluga last. Viidi läbi arenguveestlustusi, mille osalemisprotsent oli 68 %.

Lastel oli võimalus osaleda nelja huviringi töös. Valikus olid kergejõustiku-, jalgpalli-, inglise keele- ja teadusring. Ringide tegevustes osales 103 last. Läbi lõimitud tegevuste arendati laste matemaatilist mõtlemist, toetati kõne arengut ja laiendati laste silmaringi, milleks kasutati erinevaid digipedagoogilisi võtteid. Tutvuti esmaste programmimeerimise algoskustega, selleks kasutati erinevaid põrandaroboteid nagu Bee-Bot, Qobo Tigu, Ozobot jt.

Olulisemad tegevused 2022. aastal

- Alates aprillist 2022 avati lasteaias uus rühm, kus käisid Ukrainast pärit lapsed. Rühm töötab liitrühmana, laste vanuseks oli 1,5 kuni 6 aastat. Õppe- ja kasvatustöö toimus eesti keeles.
- Õppe- ja kasvatustöö sisukamaks muutmise eesmärgil vaadati lastega erinevaid teatrietendust;
- Osaleti joonistusvõistlusel „Mina märkan“, millel saavutas üks laps teemal „Meie pere auto“ OÜ Linnuse Autokeskuse poolt ära märgitud koha. Tema pilt illustreerib Virumaa Teataja kalendris veebruari kuud;
- Õpetajad osalesid erinevatel koolitustel sh „Erivajadusega lapse märkamise, vajadused ja toetamine tema arengul“, „Digipedagoogika lasteaias õppes“, „Koolieeliku mõtte- ja käitumismudelid ning nendega toimetulek“, „Mitmekultuurilise lasteaias kujundamise“ ja „Üleminek Eesti keelsele õppele“.
- Vahakulmu ja Nooruse tn 2 õueala mängumajade ehitati ümber piirdeaiad ja vahetati liivakastides liiv;
- osteti 6 teistsaldatava kõrgusega laste lauda ja 20 tooli. Lisaks osetati lauanõusid, voodipesukomplekte, poroloonmadratsid, vaipu;
- IKT-vahendid printer Laser Jet M234dwe MF, mitmefunktsionaalne värviprinter Xerox VersaLink C405V_DN A4.
- rühma- ja üldruumides uuendati siseviimistlust;
- Nooruse 2 õuealale rajati välisvalgustuse ja uuendati siseruumid valgustussüsteemi
- soetati arendavaid mängu- ning õppevahendeid.

Tamsalu Lasteaed Krõll

Tamsalu Lasteaed Krõll tegutseb kolmes hoones: Tamsalu maja asukohaga Metsa 1, Säase maja asukohaga Ülase 14 ja Vajangu maja. Kõik hooned asuvad looduslikult kaunis kohas, on suurte õuealadega ja ümbritsetud turvaliste aedadega. Viibime lastega palju õues, käime igal aastaajal metsa- ja spordiradadel jalutamas ning matkamas, väärtustame tervist. Majades on lastele piisavalt ruumi õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimiseks.

Lasteaias Krõll on avatud 11 rühma sh 3 sõimerühma ja 8 aiarühma. Kõik soovijad on kindlustatud lasteaiakohaga. Laste arv kokku oli 163 hs Tamsalus 102 last, Säasel 53 last ja Vajangul 8 last.

Tugiteenusena saab logopeedi juures kõneravi 39 last. Eesti keelest erineva koduse keelega täiendavat eesti keele tuge vajavad ja saavad 28 last. IAK (individuaalne arenduskava) on 8 lapsel. Koolipikendusel on 2 last. Kevadel 2022 lõpetasid lasteaias 28 last, neist 14 Tamsalu, 9 Säase ja 5 Vajangu majast.

Pedagoogilise personali koosseisu kuulub 21 rühmaõpetajat, kokku 27 ametikohta. Kõik põhikohaga pedagoogid vastavad kvalifikatsioonile, neist 10 töötajat omab magistrikraadi (logopeed, õppejuht, direktor ja 7 õpetajat). Majanduspersonali koosseisu kuulub 18 töötajat. Kokku on lasteaias ametikohti 45.

Olulisemad tegevused 2022. aastal:

- Laste sotsiaalsete oskuste kujundamiseks kasutavad kõik õpetajad „Samm-sammult“ ja kahes rühmas „Kiusamisest vaba lasteaed“ metoodikat.
- Muukeelsete laste eesti keele õpet toetas haridus- ja teadusministeerium, soetati erinevaid mängu, raamatuid ja digivahendeid.
- Tähistati rahvakalendri tähtpäevi, osaleti erinevate programmides ja koostööprojektides;
- Jätkus tihe koostöö raamatukogude aasta raames Tamsalu raamatukoguga, külastati Tallinna loomaaeda.
- Säase majas töötas Ukraina laste rühm Päevalill, lapsi rühmas 6, töötajaid 3.
- Laste kasvukeskkonna ja töötajate töötingimuste parendamiseks remonditi Tamsalu majas ühe rühma ruumid ja vahetati välja ühe rühma pesuruumi põrandaplaadid. Säase maja kahele rühmale ehitati puidust piirdeaiaid.
- Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimiseks soetati uusi kaasaegseid mänguasju, õppemänge ja -vahendeid, lastekirjandust, sporditarbeid.
- Lasteaia eelarvest null euroga toimus hoolekogu eestvedamisel talgupäev, kus valmisid õuealadele mudaköögid, lillekastid, mängumaja terrass, maaliti liikumisrajad, keksukastid.

Üldharidus

Tapa Keelekümbluskool

2021/2022. õppeaastal õppis koolis 169 õpilast, neist 23 Ukrainast pärit õpilast. Põhikooli lõputunnistuse väljastati 16 õpilasele, kiituskirjaga lõpetas 1 õpilane.

Koolis töötas 28 õpetajat, 1 psühholoog ja 1 logopeed ning 9 tugipersonali, 4 juhtkonnaliiget.

Olulisemad tegevused 2022 aastal:

Koolis tegutsesid projektiring, muusikaring, pallimängud, kunstiring, karjääriõpetus, robotika, puidutööring. Personalile toimusid erinevad koolitused:

- „Rändelaps klassis“;
- töö planeerimine ja IÕK;
- „Õppimist toetav hindamine“;
- Turvalised töösuhted kollektiivis;
- levinumad loodusteraapiad;
- Õpetajad käisid ka individuaalsetel koolitustel, täiendasid end erinevatel eriala-, keelekümblus- ja digikoolitustel;
- Kolleegid tutvustasid omavahel erinevaid õpetamismeetodeid;
- Õppetegevuse mitmekesistamiseks toimusid aine- ja teemanädalad, korraldati õppekäike ja viidi läbi projektipäevi, osaleti konkurssidel ja võistlustel;

Õpilastele toimusid õppekäigud:

- RMK külastuskeskuse programmidest;
- Rocca al Mare ja Tallinna vanalinn;

- UNESCO maailmapärandi nimekirja kantud Struve kaare punkt Väike-Maarja vallas Võiveres;
- Nuku Muuseum – varjuteatri töötuba;
- Energeetika Keskus Tallinnas;
- Tallinna Meremuuseum;
- Kakerdaja raba;
- Tartus Spordi- ja Olümpiamängude muuseum;
- Tartu Ülikool;
- AHHA Teaduskeskus;
- Tallinna Botaanikaaed;
- Tallinna Loomaaed;
- Tervishoiumuuseum;
- Vabaõhumuuseum.

Kooli soetati IKT vahendeid (arvutid, valvekaamerad, monitorid), soetati klassidesse ruulokardinad, ehitati kaldtee, remonditi poiste WC, koridorides vahetati amortiseerunud lambid Led-valgustite vastu.

Lehtse kool

Lehtse koolis alustas 2021/2022. õppeaasta alguses 60 õpilast, kellest 3 lahkusid koolis õppeaasta jooksul. Klassi lõpetas kiituskirjaga 9 õpilast, hinnete „4“ ja „5“ õppis samuti 9 õpilast ehk 26,3 % hinnatud õpilaste arvust. Põhikooli lõpetas 4 õpilast. 2022. a kevadist õppeperioodi mõjutas negatiivselt nii õpilaste kui õpetajate sage haigestumine ja viibimine koroonatõttu karantiinis. 1. klassis alustas õppimist 4 last. Klassikomplekte on koolis 9, neist liitklasse 2. Liidetud on 5.- 6. ja 7.-8. klass. 9. klassis õpib 2 õpilast. Mitme erineva klassi liitundidena toimuvad kehalise kasvatuse, käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse ainetunnid. 9. klassi 2 õpilast on erinevates õppeainetes liidetud 6., 7. või 8. klassiga.

Tapa ja Jootme piirkonnast on pärit 5 õpilast, kes kasutavad Lehtsesse jõudmiseks liinibussi. Hajaasustusest sõidab koolibussiga Lehtse keskusesse bussiga 18 õpilast.

Lasteaias oli 2022 a kevadel nii nooremas kui vanemas rühmas nimekirjas 18 last, kokku 36 (kohti lasteaias 36). Lasteaia lõpetas 2022 aasta kevadel 9 last, kellest sügisel alustas Lehtse kooli 1. klassis õppimist ainult 4 last. 1. septembril alustas nooremas kui vanemas rühmas nimekirjas 15 last, kokku 30 (nende hulgas 2 Ukraina päritolu last).

Pikapäevarühm suuruseks on 20 õpilast 1. – 5. klassini. Pikapäevarühmaga töötab erinevatel nädalapäevadel 3 algõpetuse õpetajat. Lapsevanema taotluse alusel arvatakse õpilasi pikapäevarühma ja ka rühmast välja. Pikapäevarühma töö toimub vastava päevakava alusel. Õpilaste antakse tasuta einet.

Lehtse koolis õpib 4 lihtsustatud õppekava alusel õppivat õpilast. Üldist või tõhustatud lisatuge vajab kokku 30 õpilast 55-st. Tõhustatud toel on nendest 7 õpilast. Koolil puudub ressursid eriklasside ja –toe pakkumiseks. 2. klassis õpib õpilane, kes on vanema taotluse alusel koduõppel. 2 õpilast on jäänud klassikursust kordama kolmandat aastat järjest (3. ja 8. kl). 8. kl õpilasel on võimaldatud tervislikel põhjustel (lapse ootus) iseseisvalt kodus õppida ning kokkuleppel õpetajatega oma hindelised tööd sooritada. Otsene koolikohustus lõpeb tal 2. oktoobri seisuga, saab 17.

Lehtse koolil puudub eraldi raamatukogu. Kasutatakse Tapa Vallaraamatukogu Lehtse raamatukogu teenuseid. Õpikute ja metoodilise kirjanduse arvestus nii koolis kui lasteaias toimub RIKS veebis, mis on Tapa Vallaraamatukogu üks haru.

Logopeedilist abi vajab 18 õpilast 1. – 9. klassini ja 7 lasteaiast vanemast rühmast. Kõneravi tunnid toimuvad teisipäeva õhtupoolikul ja neljapäeval.

Lehtse koolis on 1.09.2022 seisuga 16 õpetajat (ametikohti 9,0), nendest 4 õpetajat täiskoormusega, ülejäänud osakoormusega. Lisaks Lehtse koolile annab teistes koolides tunde 8 õpetajat. Tugispetsialiste on 3: logopeed, sotsiaalpedagoog ja psühholoog. Lisaks on I kooliastmes abiks 1 õpetaja abi, 2 õpetajat töötavad ainult ringijuhina.

Kooli töötajate kinnitatud koosseis on järgmine: direktor 1,0, huvijuht 0,25, infojuht 0,25, õpetajad 9,0, logopeed 0,5, eripedagoog/sotsiaalpedagoog kokku 1,0, õpetaja abi 1,0, pikapäevarühma õpetaja 0,7, ringijuht 1,0, kokk 1,0, koka abi 1,0. Keskusehoone haldusjuht ja kaks koristajat töötavad valla alluvuses. Kolmandat aastat järjest on keeruline leida III kooliastmele matemaatikaõpetajat. II ja III kooliastme tunnid on jaotatud 3 õpetaja vahel. Lehtse koolis töötanud eripedagoog omandas kevadel magistrakraadi ja lahkus koolist. Sügisel alustas tööd uus sotsiaalpedagoog, kellel on rakenduskõrgharidus sotsiaaltöö alal. Sügisel asusid tööle kvalifikatsiooniga muusikaõpetaja ja tehnoloogiaõpetuse õpetaja, kes ei oma pedagoogi kutset.

Lasteaias töötajate kinnitatud koosseis on järgmine: õpetaja ametikohti 3,0 sh muusika- ja liikumisõpetaja 0,5 ja õpetaja abi 2,0 kohta.

Lehtse koolis töötav huvijuht, kes on ka infojuht (ametikohti vastavalt 0,25 + 0,25) ja juhendab arvutiringi (3 tundi 6. – 9. kl.). Tegutsevad järgmised huviringid: muusikaringid (4), klaveriõpetuse ring, inglise keele ring ja liikluring. Lehtse kooli 8 tüdrukut on moodustanud Kodukaitse Järva Maleva haldusallas kodutütarde Lehtse rühma, mille tööd juhib klassiõpetaja. Lastevanemate poolt on rahastatud showtantsu ring ja spordiring, mis töötavad kultuurimajas.

Lasteaias töötab kolmandat aastat järjest Freddy inglise keele ring ning vanema rühma lapsed osalevad Virge showtantsu ringi töös. Mõlemad ringid on lastevanemate rahastada.

Olulisemad tegevused 2022 aastal

- Õppeaasta jooksul külastati erinevaid näitusi ja etendusi;
- osaleti luulevõistlustel, olümpiaadidel, valla koolidevahelisel suusavõistlusel, joonistuskonkursil jms.
- Haridus- ja teadusministeeriumi (HTM) poolt eraldati täiendavate tugimeetmete rakendamiseks 3 401,00 €;
- huvihariduse ja huvitegevuse toetusega soetati ürituste korraldamiseks bluetooth kõlar, maksumusega 800,00 €;
- kultuurirahitsa toetuse 479,00 € abil teostati väljasõite muuseumitesse ja kultuuriasutustesse;
- Haridus- ja teadusministeeriumi eraldas 277,00 € eesti keele õppe korraldamiseks, mille eest soetatu erinevaid keeleõppevahendeid;
- suurima investeeringuna soetati 11 Lenovo ThinkPad T14 Gen 2 sülearvutit maksumusega 12 81,00 €.

Jäneda Kool

2022. aasta kujunes kriisirohkeks, mis mõjutas ka Jäneda Kooli. Esmalt tuli kohaneda sõjapõgenikega Ukrainast ning organiseerida eelkõige lastele tegevusi, aasta teisel poolel püüdsime mõistlikult reageerida energiakriisile ja hindade tõusust tulenevalt jälgida eelarveliste vahendite kasutamist. Koroonaaeg koolielu otseselt enam ei mõjutanud, kui igapäevane testimine kõrvale jätta.

2022. aasta kevadel lõpetas kooli 33. lend, kelle tulemused olid ainult head või väga head. 8. ja 9. klassi ühine tiim sai tunnustuse Lääne-Virumaa silmapaistvate noortena. 2022. aastal toimusid kõik traditsioonilised üritused, jätkuvalt rakendati palju õuesõpet

(hariduslikud, looduslikud, kultuurilised võimalused Jänedal ja vallas, maakonnas, Viljandis, Rakveres, Tallinnas jne.)

Olulisemad tegevused 2022. aastal

Alates 21. märtsist 2022 organiseerisime ukrainlastele tutvumisekursioone Jänedaga, koolimajaga, võimlaga. Lisaks jagasime infot Jänedal koolis ja võimlas toimuvate huviringide kohta, kogusime lastele mängu, kirjutus- ja joonistuvahendeid jm. Maist 2022 õppisid olenevalt nädalast 4-6 ukraina õpilast kooli arvutiklassis e-õppes, septembrist 2022 on koolipere liikmeteks 2 ukraina last lasteaias ja 4 õpilast koolis. Nende õpilaste jaoks on tehtud muudatusi õppekorralduses, mis eelkõige tähendab süvendatud eesti keele õppimist, lisakoormust õpetajatele. Kasvas lasteaiaste arv, seetõttu avasime detsembris 2022 uuesti 2 liitühikut – Päikesekiir ja Päikeseratas.

Olulisemad tegevused 2022. aastal:

- 2022. aastal uuendati koolis arvutiparki – 12 lauaarvutit kooli arvutiklassi;
- 2022. aastast on ka Jänedal kooli kõikides klassides olemas õppetööd toetav esitlustehnika.

Tamsalu Gümnaasium

2021/2022 õppeaastal oli õpilasi 352, klassikomplekte 22 sh 2 HEV-õpilaste klassi + 3 liitklassi Vajangul. Koolipersonal kokku 70 töötajat hs 44 õpetajat. Põhikooli lõpetas 40 ja gümnaasiumi 21 õpilast. Koolis toimub 21 huviringi.

Õppetöö tulemused 2022. aasta kevadel olid keskmised – riigieksamite tulemuste põhjal asub kool Eesti koolide pingereas 93. kohal (2021. aastal 63; 2020. aastal 8), paraku on viimaste aastate trend languses.

Õppe- ja kasvatustöö

Jätkus 2020/2021 alustatud digivaldkonna ning robotika integreerimine õppekavasse kuni 5.klassini. Samuti jätkus kooli digitaliseerimine, toimusid veebikoolitused, rakendati Google õppekeskkonna (Drive, Classroom jt) kasutamist. Teist aastat järjest said 6.klassi õpilased valida kahe B-keele (vene ja saksa) vahel, moodustus kaks vene keele ja üks saksa keele õppegrupp.

Projekti „LTT ja Tamsalu valla noored“ raames tegutseb robotika ja leiutajate ring 1.-5.klassile. SA Innovelt toetuse saanud „Terviselabori“ projektiga seoses jätkus kaasaegse labori sisustamine (keemiliste tabelitega rulood), jätkus erinevate ainevaldkondade lõimiva õppevara ning gümnaasiumiastmele terviseemalise valikkursuse väljatöötamine.

Töö HEV lastega

Töötab IÕK – nn individuaalõppekeskuse klassi, kus eripedagoogid on klassijuhatajad, tunnid on liitundidena eripedagoogide ja väikeklassi õpetajate käe all ning vastavalt õpilase võimetele ja soovidele osalevad nad tavaklassi juurde integreerituna tundides. Koolis töötavad sotsiaalpedagoog, eripedagoog, kolm väikeklassiõpetajat, abiõpetaja, tugiisik. Psühholoogi teenust sai koolis kogu 2022 a jooksul, logopeed jätkuvalt puudub.

Töötab pikapäevarühm, osutatakse õpiabi ja toetatakse andekaid. 2022. aasta sügisest pakutakse erituge 2-le õpilasele, tõhustatud tuge 13 õpilasele ja üldist tuge 79-le õpilasele. Vajadus on logopeedi, eesti keelest erineva kodukeelega õpilastele eesti keele õpetaja ja tugiisikute järele.

Huvitegevus

Huvitegevuse valdkonnas jätkati juba 2020/2021 alustatud huviringide arendamist ja alustasid uued ringitegevused. Käivitati kooliraadio. Edukalt jätkavad tegutsemist 2018

alustanud robootikaringid ja laskespordiring. 2022. aasta sügisel alustas 21 erinevat huviringi. Kokkuvõtlikult ülevaate saavutustest nii õppetöös kui huvitegevuses: <http://tamsalukool.ee/opilasele-kiidame/kiidame/> ja kooli FB lehelt.

Olulisemad tegevused 2022. aastal:

- Õpetajad ja õpilased osalevad välisprojektides (SA Archimedese) ja siseriiklikes projektides (Ettevõtlik kool, Alustavat õpetajat toetavate koolide võrgustik, Õiglase kaubanduse sõber, Kiusamisest vabaks jt);
- Alates 2022 on Tamsalu Gümnaasium Euroopa Komisjoni partnerkool;
- Toimusid traditsioonilised tegevused koostöös Maanteeametiga ja Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskusega ja haridus- ja teadusministeeriumiga
- 2022. aastal suurenesid oluliselt kulud koolimaja ülalpidamiseks (elektrienergia kulu kasv 263%, Vajangu õppekohas kallines pelletkõte ca 30%.
- Suurem ülekulu on projektidega seotult – kulutused tehakse enne, kui tuleb laekumine
- tööõpetusklassi uuendamine ja tiseripinkide soetamine;
- WC-de remont.

Tapa Gümnaasium

2021/2022 õppeaastal oli õpilasi 518 s.h. 51 msõ osakonna õpilast. Klassikomplekte oli 30+3 mittestatsionaarses õppes, õpetajaid töötas 60 (õpetajad+tugispetsialistid). Põhikooli lõpetas 40 ja gümnaasiumi 36 õpilast, sh 12 msõ osakonna õpilast.

Tapa Gümnaasiumi põhieesmärk on olla kaasaegne ja avatud õppijakeskne kool. Meie kooli missiooniks on tagada õppija arengu igakülgne toetamine ennast ja teisi väärtustavaks kodanikuks kasvamisel muutuv maailmas. Soovime pakkuda õpilasele tema võimetest ja annetest lähtuvat haridust, luues selleks kooli võimalusi arvestavalt võimalikult head tingimused.

Õpitulemused 2021/2022 õppeaastal

Väga heade tulemustega (aastahinded ainult „5“) lõpetas klassi 57 õpilast, heade tulemustega (aastahinded „4“ ja „5“) 147 õpilast. Negatiivse hindegaga üle viidud järgmisesse klassi lapsevanema avalduse alusel 6 õpilast. Klassikursust jäi kordama 2 õpilast.

Õpilaste toetamine

2021/2022 õppeaastal oli Tapa Gümnaasiumis õpiraskustega õpilastele avatud:

- a) 3 väikeklassi liitklassidena (kuni 6 õpilast klassis) erituge vajavatele õpilastele;
- b) 6 tõhustatud toega õpilaste klassi (kuni 12 õpilast klassis);
- c) 3 õppegruppi (matemaatika, tehnoloogia) lihtsustatud õppekava ja vähendatud õpitulemustega individuaalse õppekava alusel õppivatele õpilastele.

Töö andekatega (ALÕ)

2021/2022 õppeaastal tegutsesid väikerühmad (24 t. õppeaastas)

•Gümnaasiumiastmes:

Lingvistika (Katri Lehtsalu)

Bioloogia, uurimistööd (+III kooliaste, Aivi Leimann)

Füüsika (Marina Muravkina)

Matemaatika (Marina Muravkina)

•III kooliastmes

Füüsika (Ülle Murula)

Matemaatika (Eevi Koppelmann)

Keemia (Maris Urve)

Saksa keel ja vene keel (vene keelt emakeelena kõnelevatele õpilastele III kooliaste ja nendele õpilastele, kes õpivad või soovivad B-keelena õppida saksa keelt) (Maarja Suvorov)

•II kooliastmes

Loodusained (Anneli Sepp)

Matemaatika (Eevi Koppelmann)

Eesti keel ja kirjandus (etlus) (Sirje Sell) (II, III kooliastmes ja gümnaasiumis.

Kokku osaleb väikerühmades 65 õpilast, nendest 10 osaleb kahes väikerühmas ja 3 osaleb kolmes väikerühmas.

Rakendunud on ka paindlikud väikerühmad, enamus nendest alustab tööd jaanuaris.

1. Kärt Maasik - inglise keel põhikool – olümpiaad
2. Tiina Nugisman - vene keel B2 taseme rahvusvaheliseks eksamiks ja tõlkevõistluseks
3. Rita Püümann – 9.kl, 7.kl. ja 5. kl. olümpiaadiks ettevalmistus

Alates oktoobrist 2021 on Tapa Gümnaasium Eesti Talendikeskuse Liige. Kokku osales väikerühmade töös 65 õpilast, neist 4 õpilast osales kahes väikerühmas, 2 õpilast kolmes ning 2 õpilast neljas väikerühmas.

Olulisemad tegevused 2022. aastal

- 2022. aastal soetati täiendavalt IKT vahendeid sh: 8 uut projektorit klassiruumidesse, 8 uut tahvelarvutit, 4 sülearvutit õpetajale, 1 lauaarvuti, osteti välja 17 lauaarvutit ja värviprinter.
- Serveriruumi paigaldati õhksoojuspumba suvisel ajal jahutamiseks.

Tapa Muusika- ja Kunstikool

Tapa Muusika- ja Kunstikooli tähistas 2022. aastal oma 65 juubeliaastat. Sünnipäevaga seotud üritusi jagus kogu õppeaastasse.

Koolis õppis 2021/2022. õppeaastal 183 õpilast. Tapa Muusika- ja Kunstikoolis õpib õpilasi ka naabervaldadest, kuid nende arv võrreldes varasema aastaga on vähenenud. Õpilasi on muusika- ja kunstiosakonnas enam-vähem võrdselt ning osad õpilased õpivad mõlemas osakonnas. Koolis on 23 töötajat, neist 20 on õpetajad. Muusikaosakonnas alustas 25 uut õpilast (4 Tamsalus ja 21 Tapal) ja kunstiosakonnas alustas õpinguid 22 õpilast. Muretsema panev on Tamsalu filiaali sisseastujate arv, sest 2022. aasta sisseastujate tase ei võimaldanud avada esimest klassi ning kõik uued õpilased suunati eelklassi.

Koroonapiirangute leevenemine lubas kogu õppeaasta jooksul kontaktõpet ning kõik planeeritud kontsertid toimusid publikuga. Õppetööle jättis oma jälje õpilaste kui ka õpetajate haigestumine. Sel põhjustel osaliselt õppetaset vabastamine jättis jälje eelarve tuludele, mistõttu jäi laekumata ca 4 000 € planeeritud tulu.

Olulisemad tegevused 2022. aastal:

- Õppeaasta jooksul toimus 6 kontserti ning oli mitmeid esinemise vallas ja kaugemalgi.
- Alustati ettevalmistuse kahe kollektiivi osalemiseks 2023. aasta suvel toimuvatele Noorte laulu- ja tantsupeol;

- Kunstiosakond korraldas 4 suuremat ja hulga väiksemaid näituseid valla allasutustes.
- Osaleti Eesti sisestel kui ka rahvusvahelistel konkurssidel ning saavutati mitmeid kõrgeid kohti.
- Kunstiosakonna suurim projekt kandis nime „Tamsalu kunstitunnel“, mis nomineeriti ka Lääne-Virumaa aastateoks.
- Kaasrahastati mitmeid projekte õppevahendite soetamiseks ning laulupeo kollektiivide juhendajate töötasude toetuseks riiklikust toetusmeetmest.
- 2022. aasta alguses liitus Tapa Muusika- ja Kunstikool Eesti Kunstikoolide Liiduga.

Kultuur

Tapa valla kultuurielu on aktiivne ja mitmekülgne. Kultuuriasutused tegutsevad tänapäevastes ja funktsionaalsetes hoonetes. Mitmekülgset tegevused on kättesaadavad üle kogu valla. Avalik ja erasektor teevad valla kultuurielu elavdamisel tihedat koostööd.

Tapa Valla Kultuurikeskus (kultuurimajad ja muuseumid)

Kultuurikeskuse eesmärgiks on säilitada ja arendada rahvakultuuri, pakkudes eeskätt valla elanikele kultuuriteenust osalemise ja tarbimise kaudu, koguda, uurida ja säilitada valla ja selle ümbruse inimeste ja nende elukeskkonnaga seotud ajaloolis-kultuurilise väärtusega materjali ning vahendada professionaalset kultuuri.

2022. aastat võib nimetada covidi-järgseks „ärkamisajaks“. Inimeste kultuuritarbimise harjumused ning kohad on ajas muutunud. Elanikkonna ootused sündmustele on kõrged, aga samas näitab üldine hinnatõus väikekohtades kultuuritarbijate hinnatundlikkuse kasvu.

Kultuurikeskuse suurimaks väljakutseks oli elanike tagasi toomine üritustele, koolitustele ja huviringidesse. Eriti oluliseks tuleb pidada mitmekülgset huvitegevust, mis liidab kogukonda ning annab igas vanuses osalejatele kuuluvustunnet.

Tapa Valla Kultuurikeskuses tegutses 2002. aastal kolmes tegevuskohas 37 huviringi sh 12 lastele (osalejaid 323), 8 eakatele (osalejaid 132) ja 17 täiskasvanutele (osalejaid 258). Traditsioonilised ja pika ajalooa huviringid on: rahvatantsurühm „Virvering“, 154R, pop-jazz lauluõpe Tamsalus, Tapa Linna Orkester, eakate rahvatantsurühm „Eideratas“, segarahvatantsurühm „Tulised Tuulutajad“, segakoor „Leetar“ Tapal, Lehtse Kammekoor, ning naisrahvatantsurühm „Mõisapiigid“ ja Jänedal Huviringid. Üritused ja sündmused on kajastatud <http://www.tapa.ee/kultuur> ja Facebooki kodulehtedel.

Tapa kultuurikoja olulisemad tegevused 2022. aastal:

Olulisemad sündmused 2022. aastal: hommikukohv vallavanemaga EV aastapäeval, töötubade sihipärane korraldamine, lastekaitsepäeva korraldamine koostöös Tapa Lastekaitse Ühinguga, aastalõpupidu, esimese advendi väljakuulutamise, taasiseseisvumispäeva pargikontsert, veteranidepäev, Porkuni lahingu aastapäev, Vastlenitsa (Eesti-Ukraina ühine vastlatrall) ja Tapa linnapäevad.

Tamsalu kultuurimaja olulisemad tegevused 2022. aastal:

Olulisemad sündmused 2022. aastal: Tamsalu Päevad, tunnustus “Tamsalu kogukonna tamm”, lastekaitsepäev, Eesti Vabariigi aastapäev, Porkuni lahingu aastapäev, mälestusürituste korraldamine, taasiseseisvumispäeva kontsert 100 Tamme Pargis, kultuurimaja sünnipäev, vastlatrall, tantsulaagri korraldamine ja Tamsalu laulu- tantsupidu koostöös Tamsalu Gümnaasiumiga.

Lehtse kultuurimaja olulisemad tegevused 2022. aastal:

Olulisemad tegevused 2022. aastal: jõululõuna Tapa valla eakatele, ülevallaline eakate sügispidu, mandoliiniorkestrite ühiskontsert, Wabariigi kohvik, Momento ja Virge tantsulaste ühine kevadkontsert, taasiseseisvumispäeva perepäev, Lehtse Pinksid Pühapäev ja Lehtse Külakilb.

Tapa muuseum

Muuseumi igapäevatöö seisneb enamaltjaolt Tapa linna ajaloo uurimises, museaalide arvele võtmises, püsiekspositsiooni korraldamises, arhiivi moodustamises ja kodulehel materjalide avaldamises. Lisaks sellele pööratakse palju tähelepanu valla muististe, külade ja mõisate ajalooliste andmete kogumisele. Muuseum osaleb mälestusteenistustel riiklikel tähtpäevadel Tapa linna vanal ja uuel kalmistul, Tapa vaksalis ja mälestuskivi juures Tamsalu kultuurimaja pargis.

Muuseum jäädvustab järjepidevalt kõiki Tapa vallas toimuvaid muutusi, nii artiklite kogumisega kui fotode tegemisega. Näiteks on muuseum jäädvustanud aastate jooksul tehtud teetööd, renoveerimised, rekonstrueerimised, ehitus- ja lammutustööd, pidulikud sündmused jne fotodena oma kogudesse

Porkuni paemuuseum

2022. aastal vahetus Porkuni paemuuseumi juht ning seetõttu avati paemuuseumi tavapärasest hiljem. Juunikuus täitus Porkuni paemuuseumil 30 tegutsemisaast. 2022. aasta oli kuulutatud ka pae-aastaks ning sel puhul toimus Porkunis paepäev koostöös Eesti Paeliiduga.

Paemuuseumit külastas 2022. aastal 225 inimest, lisaks 6 registreeritud gruppi. Kõige kaugemad külalised olid pärit Hispaaniast ja Šveitsist.

Ekspositsiooni täiendati uute väljapanekutega ning muuseumijuhi eestvedamisel paigutati teedele uued suunaviidad.

Porkuni paemuuseum liitus 2022. aastal muuseumikaardiga, mis on Eesti muuseumide ühispilet, millega saab aasta jooksul piiramatult külastada üle 100 muuseumi, galerii ja elamuskeskuse.

Tapa Vallaraamatukogu

Tapa valla 10 556 elanikust on valla raamatukogudes lugejateks 2 972, mis teeb hõlveks 28,1%. Valla raamatukogudes kokku toimus 144 raamatu- ja kunstinäitust ning 180 üritust, mida külastas 3 237 inimest.

Raamatuid tuli juurde 3 649 eksemplari (3 288 ostetud, 361 annetatud). Ajakirja aastakäike lisandus 107.

Oleme valla raamatukogude vahel pannud raamatud ringlema, täitmaks lugejate vajadusi (RVL välja 2 629 eks).

Sellel aastal sai aktiivselt tegeletud kogude hindamise ja korrastamisega. Terve valla peale kanti maha 18 905 vananenud või rikutud raamatut. Üheks korrastamise eesmärgiks on saavutada kogude efektiivsem kasutamine (ringlus). Valla kogude suuruseks seisuga 31.12.2021 on 102 613 raamatueksemplari.

Tapa Vallaraamatukogu suurim probleem on raamatukogutöötajate madal töötasu. 2023. aastal tõuseb eeldatavalt alampalk 654 eurolt 725 euroni ehk 71 euro võrra (10,9%). 2022. aastal oli tõus ~12%. Kultuuritöötajate riiklik **miinimumpalk tõuseb 1400 eurolt 1600 euroni ehk 14,3%.**

Tapa Vallaraamatukogus oli 2022. aastal raraamatukoguhoidja keskmine töötasu Tapa raamatukogus (valla keskraamatukogu ülesannetes) 872 €, haruraamatukogudes 797 €, juhtkonna keskmine töötasu 1450 € (kusjuures komplekteerija ja direktori asetäitja

peavad graafikujärgselt töötama ka laenutuses – raamatukogu on avatud kuus päeva nädalas).

Tapa valla raamatukogude töötajatest omavad nõutud raamatukogunduslikku haridust 15 inimest 16-st, raamatukoguhoidjate kutset 12 (<https://www.kutsekoda.ee/>), 8 inimesel on kõrgharidus. Raamatukogus peavad töötama oma ala spetsialistid, kellel on ettenähtud kompetentsid, seega ei ole raamatukogus töö sisu ainult raamatute füüsiline üle leti ulatamine. Spetsialistidel peab olema ka spetsialisti palk ehk pea alampalga suurune palk täna ei ole mingilgi moel õigustatud. Koheselt on vajadus tõsta raamatukogutöötajate töötasu.

Tapa valla raamatukogudes 2022. aasta olulisemad tegevused:

Raamatukogu on valla elanikele oluline asutus, mis pakub kultuurilist meelelahutust (raamatute laenutamine, raamatu- ja kunstinäitused, erinevad üritused lastele ja täiskasvanuile – tasuta), tagab ligipääsu avalikule teabele, osutab printimise, koopiategemise ja skaneerimisteenust (tasuline) ja toetab elukestvat õpet, tehes kõige selle tagamiseks koostööd nii kohalike kui paljude teiste asutuste, organisatsioonide ja inimestega.

Tapa valla raamatukogude kasutamine 2022:

Tapa valla raamatukogud – raamatukogu kasutamine 2022									
		TVRK	TRK	ARK	JRK	LRK	SRK	VRK	Kokku
a	Kasutajate arv	1635	632	78	196	190	89	152	2972
a1	sh laste arv (kuni 16a)	556	216	17	51	75	11	34	960
a2	sh laenajate arv	1217	496	60	149	162	73	137	2294
b	Külastuste arv	25739	8079	1249	4702	3505	1492	2351	47117
b1	sh laste arv	8825	2610	190	1522	1587	100	537	15371
c	Virtuaalkülastuste arv	10256	1185	2	4	88	1	0	11536
d	Kohallaenutuste arv	3408	2235	707	1464	1444	163	94	9515
e	Kojulaenutuste arv	46632	14816	1528	7296	7504	2776	3503	84055
e1	sh lastele	10874	1910	87	1149	1674	95	400	16189
e2	sh ilu- ja lastekirjandus	34439	10968	1057	5027	5843	1353	2783	61470
e3	sh ajalehed ja ajakirjad	1916	1923	331	711	652	991	509	7033
e4	sh auvised	23	0	0	4	0	0	0	27
e5	sh võõrkeelne kirjandus	7293	518	0	32	6	0	122	7971
e5.1	sh venek. kirjandus	7030	512	0	24	0	0	118	7684
f	Infopäringute arv	105	19	0	10023	9	54	4	10214
	Näituste ja väljapanekute arv	44	37	12	23	18	4	6	144
	Ürituste arv	83	30	4	32	16	8	7	180
	Üritustel osalenute arv	1529	775	35	299	193	352	54	3237

Suuremad investeeringud 2022. aastal:

- Valgustuse uuendamine;
- AIP-punkti vihmavee äravoolusüsteemi renoveerimistööd;
- Arvutite ja tarkvara uuendamine.

Investeeringuvajadused lähiaastatel:

- Tapa raamatukogu fassaadi ja katuslae soojustamine, kütte- ja jahutussüsteem uuendamine ja siseviimistluse uuendamine;
- Tamsalu raamatukogu katuse läbijooksu likvideerimine ja laeviimistluse uuendamine;
- Jäneda raamatukoguruumide akende renoveerimine.

2022. aastal ellu viidud projektid: (eurodes)

Projektid, toetused	Periood	Toetus	Projekti üldmaksumus
Kohtumine kirjanik Indrek Koffiga Tamsalu raamatukogus – kultuurkapital	21.08.–23.12.2022	140 €	175 €
Kohtumine kirjanik Reeli Reinausiga – kultuurkapital	15.03.–20.06.2022	240 €	300 €

Kogude komplekteerimine

Tapa Vallaraamatukogu ja tema harukogude (Tamsalu, Assamalla, Jäneda, Lehtse, Saksi ja Vajangu) kogude komplekteerimine, kataloogimine ja rahaline arvestus toimub Tapa Vallaraamatukogu komplekteerija poolt. Harukogud esitavad tellimissoovid ja nende põhjal ning rahaliste vahendite olemasolul tellitakse põhiosa teavikutest. Arvestatakse piirkondlike kogude eripära ning tellimissoovidega. Seni komplekteerisime ka venekeelset kirjandust, kuna nõudlus selle järele oli olemas. Alates sõja algusest, langesid tarnijad ära. Oleme väikeses koguses kohalikelt kirjastustelt eesti autorite venekeelseid raamatuid tellida saanud, lisaks mõned ukrainakeelsed. Äraütlused ja eitavad vastused registreeritakse jooksvalt raamatukoguprogrammis, mis on aluseks järelkomplekteerimisele.

Raamatukogu teenused

Kõikides raamatukogudes saab lisaks koju- ja kohallaenutusele teha koopiaid, skaneerida, kiletada raamatuid, lamineerida, pakutakse RVL teenust ning abi arvuti ja e-teenuste kasutamisel.

Raamatute tagastuskast on Tapal, Tamsalus, Lehtses ja Jänedal (raamatute tagastamine 24/7). Tapal on kasutuses raamatukapp (raamatute väljastamine 24/7). Suurenes individuaalkoolituste osa – vajati rohkem abi e-teenuste kasutamisel. Vajangu raamatukogus jätkas tööd Omniva postipunkt.

Sport

Sportitegevuse eesmärgiks on tagada valla elanikele võimalused kehalise (ka vaimse) vormi saavutamiseks, sportliku eluviisi harrastamiseks, sportlikuks eneseteostuseks. Tapa vallas on üldkasutatavad üle 38 spordiobjekti, millest kasutatavamad on:

- Tapa ja Tamsalu gümnaasiumi staadionid
- Tapa ja Tamsalus spordihood
- Männikumäe terviserajad Tapa linnas
- Tamsalu terviserajad

Tapa vallas saab tegeleda ligi 20 erineva spordialaga, peamisteks ja populaarseimateks on käsipall, maadlus, korvpall ja suusatamine.

Tapa vald eraldas spordiseltsidele toetusi 20 750 euro ulatuses. Maakonna ühel suurimal sportlikul üritusel, Presidendimatkal, osales rekordiliselt 2000 osavõtjat. Ürituse patrooniks on Eesti Vabariigi president Kersti Kaljulaid.

Korda läinuks saab lugeda nii jooksu enda, aga ka maakondliku jooksusarja arvestus, osavõtjarekordiga 323, Tapa Valla Rahvajooksu, mis toimus 2022. aastal juba 14. korda. Ekstreemjooks Battle for Tapa pälvis tuntavalt meedia tähelepanu, rajal oli erinevas vanuses ligi 400 osavõtjat. Spordiringid ja suuremad üritused on kajastatud Tapa valla kodulehel, link <https://www.tapa.ee/uldteave-sport>.

Tapa valla Spordikool

Tapa valla Spordikooli treeninggruppides osales 2021/2022 õppeaastal 305 õpilast, spordikoolis töötab 14 õpetajat, õppekavas on 8 eriala: kergejõustik, suusatamine, käsipall, ujumine, saalihoki, jalgpall, maadlus ja orienteerumine. Tapa spordikooli treeninggruppid töötavad Tapal, Tamsalus ja Jänedal.

Tapa valla Spordikoolil on kasutusele võtnud oma sümboolika, millega on tähistatud spordikooli erinevate spordialade ja treenerite võistlusvormid. Spordikoolil on oma sümboolikaga meened, spordikotid, puffid, kruusid jms. Järjepidevalt on uuendatud spordialade varustust. Aktiivses kasutuses on spordikooli kodulehte ja FBleht. Kasutusel on e-õppekeskkond Stuudium. Valminud on kooli arengukava. Järgnevate aastate eesmärgiks on seatud huvikoolide töötajate palga ühtlustamine üldhariduskoolide õpetajatega.

Tapa Valla Spordikeskus

2021/2022 aasta oli suusatajatele meelepäraselt. Lund oli rohekelt ja sadas sagedasti, mis tingis pideva vajaduse värskendada suusaradu. Tapa rajameistri rekord oli 8 järjestikkust päeva käia radasid värskendamas. Kõrgete energiahindade tõttu täitus kulude eelarve täidetud juba septembris ning aasta lõppedes oli majandamiskulude eelarve ületatud 33%, samas oli ka tulude eelarve ületatud ca 22%.

Majandustulemuste ülevaade:

Majandusaasta	Tulud	Kulud
2022	139 471 €	664 005 €
2021	96 762 €	565 977 €
2020	113 117 €	507 894 €

2022 toimunud suurimad spordiüritused:

Üritus	Spordisala	Korraldaja
Porkuni Matk	liikumisharrastus	spordikeskus
L-Viru meistrivõistlused	suusatamine	AO suusaklubi
Vastlapäev	liikumisharrastus	Kultuurikeskus/spordikeskus
Emad liikuma	liikumisharrastus	
Tapa valla lahtised MV jalgpallis	jalgpall	spordikeskus
Tamsalu linnapäevad–jalgpall	jalgpall	spordikeskus
Tamsalu linnapäevad–korvpall	jalgpall	spordikeskus
Virtuaalne rattaorienteerumine	jalgrattasport	Navicup

Tapa Linna Rahvajooks	jooks	spordikeskus
Porkuni jooks	jooks	spordikeskus

Tapa spordikeskus

Spordikeskuse külastajate arv olnud pigem tagasihoidlik alates 2020 piirangute algusest, kuid 2022. aastal oli külastatavus juba võrreldav piirangute eelse ajaga. 2022. aastal Tapa spordihoonesse ja väliobjektidele suuri investeeringuid ei tehtud. Väliobjektide nimistusse lisandus juurde üks uus spordiväljak Tapa linnas Valgejõe puisteel. Tapa Spordikeskuse võimla ja maadlussaal on hooaja sees (sept-mai) pidevalt hõivatud. Tapa Spordikeskuses on võimalik harrastada käsipalli, jalgpalli, korvpalli, saalihokit, võrkpalli, tennist ning maadlust.

Tapa suusaradade rajamiseks on vaja osta uus rajamasin suusaradade tegemiseks, sest olemasolev lumesaan on amortiseerunud ning seetõttu vajad pidevalt remonti ning ei ole töökindel.

Tamsalu spordihoone

Tamsalu ujulas on vaja lähitulevikus täielikult renoveerida naiste ja meeste pesuruumide põrandad ning rajada vesi-põrandaküte. Tamsalu ujulas viiakse läbi riigi poolt ette nähtud laste ujumise algõpetus ning seetõttu on ujula nädala sees hommikust õhtuni pidevatl erinevate koolide poolt hõivatud. Lisaks vesiaeroobikale ja eakate vesivõimlemisele on Tamsalu ujulas võimalik käia ka täiskasvanute ujumise treeningutel. Spordikompleksi majutusüksuse põhikliendid on siseturistid, spordilaagrid ja töölistmajutus.

Tamsalu staadioni on vaja lähiajal uuendada staadioni inventari – tõkked, kettad, odad ja muud vajalikud abivahendid spordivõistluste korraldamiseks.

Tamsalu kultuurimaja pargis oleva korvpalliväljaku kate vajab uuendamist ja võimalusel paigaldada tartaankate.

Hooldusremonti vajavad Tamsalu skate-pargi aktraktsioonid. Tamsalu spordikompleksil puudub hooldushall, kus oleks võimalik ilmastikukindlalt hoiustada tehnikat – ATV, lumesaan ja rajatraktor jms.

Jäneda spordihoone

Jäneda spordihoone ei ole saanud viimase kolme aastatel olulisi investeeringuid. Jäneda spordihoonet kasutab peale kooli veel ka sulgpalli, saalihoki, lauatennise, tõstesporti ja jõusaali Hooajaliselt üüritakse Jäneda spordihoonet välja erinevate spordilaagrite korraldamiseks. Spordihoone külastatavus on pigem madal ning seetõttu ei ole sinna suuremaid investeeringuid tehta. Jäneda spordihoone osas on vaja teha otsus, kas maja renoveeritakse täielikult või ehitatakse uus. 2022. aastal oli spordihoone jooksvad kulud ca 27 500 eurot ning tulud ca 2 000 eurot

Jäneda skatpargi osas on vaja vastu võtta otsus, kas renoveerida täielikult või siis utiliseerida. Hetkel on selle seisukord väga halb ja ohtlik ning kasutada ei ole võimalik

Külastusnäitajad 2022

	Tamsalu spordikompleks 01.01-31.12.2021 ja 01.01-31.12.2022	Tapa spordikompleks 01.01-31.12.2021 ja 01.01-31.12.2022
Ujula kasutus	13 529 15 612	Ujula puudub
Jõusaali kasutus	1 861 2 450	2 490 4 500
Majutus	1 415 3 436	Majutus puudub

Kõik kokku	16 806	21 498	2 968	5 833
-------------------	--------	--------	-------	-------

Religioon

Tapa vallas toimetas 2022. aasta lõpu seisuga teadaolevalt 9 erinevat kogudust. Kirikud on aktiivsed ja korraldavad iganädalasi liturgiaid, aga ka muid üritusi laiemale kogukonnale nt suvekuudel toimuv iga aastane projekt "Teeliste kirik". Kogudustest üks aktiivsemaid ja arvukamaid on Tapa Jakobi kiriku kogudus, kellega koos Tapa Vallavalitsus korraldab erinevaid üritusi, suuremad neist on advendiaja tähistamine, vabariigi sünnipäeva tähistamine 24.02 jpm. Valla koguduste hingekirjas on hinnanguliselt ligi 800 inimest. Kogudusi toetati 8 800 euroga, samuti on vallas nõ „oma kirik“, mis vajab aastas ca 2000-3000 eurot halduskulusid. Info Tapa vallas tegutsevate koguduste kohta leiab valla kodulehelt, link <https://www.tapa.ee/religioon>.

Kommunaalmajandus

Tapa valla kommunaalmajandus on hästi korraldatud ja pakutavad avalikud teenused on kvaliteetsed. Valla elamu- ja kommunaalmajandusega tegeleb professionaalne ja tõhus organisatsioon. Munitsipaalomandis olev taristu ja selle halduskulud on optimaalsed. Teede ja tänavate rekonstrueerimisel tehakse koostööd Kaitsevägega. Järjepidevalt tegeletakse munitsipaalomandis oleva taristu ja ülalpidamiskulude optimeerimisega

Teede remondi ja ehitustööd aastal 2022

Tapa valla 2022. aasta tänavate ja teede remondid ja rekonstrueerimised realiseeriti kooskõlas valla arengukavaga, Tapa valla teede ja tänavate teehoiukavaga 2021 – 2024, Tapa valla 2022 eelarvega ja hankeplaaniga. 2022. aasta teede remondi- ja ehitustööde eelarve oli kokku 1 576 537 eurot.

Talihooldustööde käigus teostati libeduse- ja lumetõrjetöid. Suvise teedehooldustööde käigus teostati kruusakattega teede tolmutõrjet kloriidilahusega, greiderdamise- ja kruusatäitetöid, mustkattega teede ja tänavate asfaltaukude parandustöid, teepeenarde niitmist ja võsaraiet.

Olulisemad investeeringud 2022. aastal.

- Tamsalus rekonstrueeriti Paide mnt tn põhjapoolne lõik (Koidu tn ja Kesk tn vaheline lõik) maksumusega 79 945 eurot Ehitustööde käigus vahetati välja sõidutee konstruktsioon ja katend. Korrastati sadevee äravool. Töid teostas Tavit OÜ.
- Tapal vallas pinnati teid ja ehitati tolmuabakattega teid kogusummas 384 582 eurot. Tolmuabakatte ehitati 12,1 km ja asfalkattega teid pinnate 2,2 km. Pindamis- ja tolmuabakatte ehitustöid tehti Tapa linnas Õie tn, Jäneda- Läpi teel, Võhmetu teel, Kursi- Kerguta teel, Põdrangul teel ja Porkunis ujula teel, Kaiallika teel Viinavabriku teel ja Kännuküla teel. Tööde teostaja oli Verston OÜ.
- Patika külas valmis rekonstrueeritud Läpi- Aru- Ojaküla tee kogupikkusegaca 4,5 km. Ehitustööde käigus vahetati välja tee konstruktsioon ja ehitati 4,1 km ulatuses tolmuabakatte. Töid teostas AS Tariston. Ehitustööde maksumus kokku oli 721 262 eurot, millest 233 645 euro ulatuses tehti töid 2021. aastal ja 487 617 euro summas teostati töid aastal 2022.
- Porkuni piirkonna suuremamahuliseks ettevõtmiseks oli nn ujulate teede ja nende ääres olevate parklate pindamine. Pinnati Ujula (270 m) ja Kaiallika (110) teed ning mõlema ujula parklad Porkunis. Uue pinnatud katendi sai ka Viinavabriku – Mäe – Kännuküla tee, ehk Porkuni “peatänav” kuni ujula teeni.

Tänavavalgustus

Suurprojekt Tapa valla tänavavalgustuse kaasajastamiseks, mis sai alguse 2021. aastal, lõppes 2022. aasta novembris. Projekti käigus kaasajastati tänavavalgustussüsteemid Tapal, Jänedal ja Tamsalus Sääse piirkonnas. Projekti käigus paigaldati uued toitekaablid, tänavavalgustusmastid ja kaasaegsed LED-valgustid. Korraldatud hanke tulemusena on projekti kogumaksumus 633 700 eurot. Keskkonnainvesteeringute Keskus eraldas toetust summas 361 209 eurot, Tapa valla omafinantseering oli 272 491 eurot. Tööd teostasid ühispakkujad Eltolex OÜ ja Elfi Elekter OÜ.

LED-valgustid annavad elektrienergia kokkuhoidu, võrreldes praegu laialdaselt kasutuses olevate naatriumlampidega, ligikaudu 50%. Nii võib kokkuhoid olemasolevates hindades ulatuda kuni 30 000 euronit aastas. Lisaks märkimisväärsele rahalisele kokkuhoiule saime asulatesse tehniliselt kaasaegse, pika tööeaga ja tugeva valgusvõimsusega tänavavalgustuse. Kaasaegne tänavavalgustus kaunistab elukeskkonda ja suurendab turvalisust pimedal ajal. 2023. aastal jätkuvad tänavavalgustuse kaasajastamise jätkuprojekti tööd Tapal, Tamsalus ja Vajangul.

Samuti on reguleeritud Tapa, Tamsalu ja teiste asulate tänavavalgustuse tööd nii, et tänavavalgustus lülituks sisse õhtul mitte liiga valguses, ehk siis hiljem ning hommikul lülituks välja võimalikult vara. Seega on võimalik lühendada tänavavalgustuse tööaega ööpäevas tunni võrra või isegi rohkem. Välistatud pole tulevikus ka öisel ajal tänavavalgustuse osaline väljalülitamine, kuid hetkel pole seda veel otsustatud.

Väikeste lokaalsete projektidega kaasajastatakse tänavavalgustus, kõigi eelduste kohaselt, Lehtses ning võimalik, et ka Moel ja Porkunis. Need tööd aga sõltuvad eelarveliste vahendite eraldamisest

Ühistransport

Õpilaste transporti kodust kooli ja koolist koju korraldatakse ühistranspordiga (maakonnaliinid) tasuta, koolitranspordiga (valla poolt korraldatud õpilasliinid) ja vajadusel kompenseeritakse vanematele isikliku transpordi kulud õpilase veoks kooli ja koolist kodu. Valla korraldatud õpilasliine on kokku kuus;

Õpilaste transporti kodust kooli ja koolist koju korraldatakse ühistranspordiga (maakonnaliinid) tasuta, koolitranspordiga (valla poolt korraldatud õpilasliinid) ja vajadusel kompenseeritakse vanematele isikliku transpordi kulud õpilase veoks kooli ja koolist kodu. Valla korraldatud õpilasliine on kokku kuus;

Tapa Autobussipark OÜ

Tamsalu Gümnaasiumi liinid:

1. Tamsalu- I Võhmetu - Assamalla - Porkuni - Piisupi – Tamsalu 53.1km (õhtu ja hommik)
2. Tamsalu- II Põdrangu - Porkuni – Tamsalu 33,2km (õhtu ja hommik)
3. Tamsalu- III Võhmuta - Vajangu – Tamsalu 36,2km (õhtu ja hommik)

Go Buss OÜ

Lehtse Põhikooli liin:

4. Lehtse- Lehtse mõis- Läste- Lehtse 34,6km (õhtu ja hommik)

RTX Lines OÜ

Tapa Gümnaasium liin:

5. Tapa-Karkuse-Tapa 60km (õhtu ja hommik)

GO Buss OÜ

Jäned Põhikool

6. Aru-Jäned-Kärvete-Jäned 61,6km (õhtu ja hommik)

Õpilasiinide veoks kulus kokku 126 120 eurot.

Keskkonnakaitse ja jäätmeäritlus

Tamsalu jäätmejaama osas esitatakse arveid vastavalt ära viidud jäätmete kogustele ning 2022. aasta kogukulu jäätmete äraveo ja äritlemise kohta oli 28 461 eurot.

Tapa jäätmejaama osas esitatakse arveid jäätmejaama haldamise kohta ning vastavalt vastuvõetud jäätmete kogustele äraveo ja äritlemise kohta. Kogukulud olid järgmised: haldamine 28 771 eurot, jäätmete äravedu ja äritlemine 18 853 eurot.

Tamsalu kompostimisväljakul võeti biolagunevaid aia- ja haljastujäätmeid vastu aprillist novembrini (8 kuud). Kompostimisväljaku haldamistasu oli kokku 4 320 eurot ning jäätmete laadimise, äraveo ning äritlemise maksumus kokku oli 7 698 eurot.

Korraldatud jäätmeveo raames kulus konteinerite tühendamistele 17 828 eurot (sh mittesobivate jäätmetega pakendikonteinerite tühendamine).

Keskkonda viidud jäätmete koristamisele (sh Teeme ära talgud) kulus 2 490 eurot.

Viidi ellu Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaasrahastusel projekt „Biojäätmete kogumiseks konteinerite ja kompostrite soetamine Tapa valda“, mille raames osteti 74 kodukompostrit, (5x80 L konteinerit, 64x140 L konteinerit), trükiti kompostimisalane juhendmaterjal ning korraldati veebikoolitus. Projekti eelarve oli 10 301 eurot, millest elanike ja omavalitsuse omaosalus 2 678 eurot ja toetus 7 623 eurot. Elanike poolt tasutud omaosalus 2022. aastal oli 2 104 eurot (kokku on elanike omaosalus 2 514 eurot). Omavalitsuse poolt tasutud omaosaluse summa 164 eurot.

Tapa Valla Kõök

Tapa Valla Kõõgi eesmärgiks on korraldada toitlustamist ning pakkuda Tapa valla lastele kvaliteetset toitu ja paindlikku toitlustamist Tapa valla haridusasutustes.

2022 aasta jooksul ühtlustati Tamsalu ja Tapa kõõkide menüüd ning Tapa Gümnaasiumis, Tapa Keelekümbluskoolis ja Tamsalu Gümnaasiumis on kasutusel ühetaolised menüüd.

Olulisemad investeeringud 2022. aastal:

- Tamsalu kõõgis sai välja vahetatud keedukatlad.

2023. aasta tegevuse eesmärgid:

- Tamsalu Gümnaasiumi kõõgis amortiseerunud seadmete uuendamine ja kaasaegse väljastusliini soetamine;
- Tapa Keelekümbluskooli kõõgi rasvapüüdja rajamine
- Igapäevane väljakutse vaatamata hinnatõusudele võimalikult tervisliku toidu tagamine ja jätkusuutliku töökeskkonna säilitamine;
- töõtajate koolitamine ja õpilaste teadlikkuse tõstmine tervisliku toidu tähtsust.

Tapa Vallahooldus

Vallahoolduse personali koosseisus on 31,3 töökohta, millest aastaringselt täidetud on 26,3 kohta, hooajaliselt (suvekuudel) võlaõiguslepinguga 1 töökoht. Koosseisuväliselt on võlaõiguslepinguga 1 töõtaja. Tõõtõukulu kokku 410 983 eurot. Majanduskulude all kajastatakse vallahoolduse poolt teostatavad heakorra, haljastuse jms majanduskuld põhiliselt Tapa ja Tamsalu linnas, Lehtse alevikus ja Moe külas. Põhilised tegevused on

talvine kõnniteede lumekoristus ja libedustõrje teostamine ning suvel haljasalade ning kerg- ja kõnniteeäärte muruniitmine.

Tapa Vallahoolduse tegevusvaldkonda kuulub ka Tamsalu bussi- ja rongijaama ja selle ümbruse korrashoid. Lehtse keskusehoone (kool, lasteaed, kultuurimaja) ja väliterritooriumi haldamine ja koristamine.

Lisaks tegeleb Tapa Vallahooldus Tapa vallale kuuluvate hoonete (koolid, raamatukogud, kultuurimajad, spordihooned jne) haldamisega, mille sisuks on väiksemamahuliste remonditööde korraldamine läbi hangete. Samuti valve- ja tuletõrjesignalisatsiooni paigalduse ja hoolduse korraldamine, hoonete ventilatsioonisüsteemide remondi- ja hoolduse korraldamine jms tööde korraldamine.

Bioloogilise mitmekesisuse ja maastikukaitse all kajastuvad Jäneda, Porkuni ja Assamalla küla muruniitmine, mis viidi läbi riigihanke korras sisseostetud teenusena, millele kulus 4 844 eurot.

Teenusena teostati ka linnasiseste rohumaade niitmine maksumuses 1 909 eurot.

Kõrghaljastuse hoolduse (ohtlike puude langetamine, puude hoolduslõikus jms) teostamise kulud olid 8 216 eurot.

Hulkuvaid loomi püüti Tapa vallas ja toimetati Rakvere Koduloomade varjupaika kokku 67 looma. Varjupaiga kogukulu seoses püütud loomadega oli 10 506 eurot. Hulkuvate loomadega seotud kulude arvestusse läheb Tapa Valla omaosalus investeeringuna uue koduloomade varjupaiga rajamise I etapp maksumusega 15 125 eurot.

Tapa Vallahooldusele (Tapa piirkonda) teostatud investeeringuna soetati 0-pöörderaadiusega muruniiduk Ferris 2200 maksumusega 14 990 eurot.

Tapa Vallahooldus haldab Tapa Turgu. Põhilised kuluartiklid on turukorraldaja (0,3 kohta) tööjõukulu 3 800 eurot ja elektrikulu 1 450 eurot. Tapa Turu põhitegevuse tulu tuleb müügikohtade piletite müügist ja müügipaviljonide lepingulistest renditasudest 5 369 eurot. Eelarve tegevusalas „Elamumajandamise arendamine“ on kajastatud Tapa Vallahooldusele hallata antud Tapa Vallale kuuluvate korterite (116 korterit) majandamiskulud, mis sisaldavad ka korterite jooksvaid korrashoidu ja halduskulusid.

2022. aastal müüdi enampakkumise teel e-oksjoniportaalis www.osta.ee ja korteri üürnikele otsustuskorras kokku 21 korteriomandit, kogusummas 102 340 eurot.

1.5 Ülevaade valitseva mõju all olevate äriühingute kohta

Tapa vallas oli 2022. aasta lõpus kolm 100% osalusega tütarettevõtet: OÜ Tapa Vesi, AS Tamsalu Kalor ja Tamsalu Perearstid Osühing.

OÜ Tapa Vesi põhitegevusaladeks 2022.aastal olid jätkuvalt veevarustuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamine tarbijatele.

Ettevõtte on seadnud eesmärgiks pakkuda kõrge kvaliteediga ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust võimalikult paljudele tegevuspiirkonna kinnistuomanikele järgides samal ajal kehtestatud keskkonnanõudeid.

OÜ Tapa Vesi osutas aruandeperioodil vee-ettevõtjana ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust Tapa vallas :Tapa linnas, Lehtse alevikus, Jäneda, Moe, Vahakulmu, Saiakopli ja Näo külas, Tamsalu linnas, Vajangu, Porkuni , Assamalla, Kaeva ja Kursi külas.

OÜ Tapa Vesi on 100% Tapa valla osalusega ettevõtte. Osühingu kõrgeim juhtimisorgan on osanike koosolek – Tapa vallavalitsus. Osanike esindamiseks ja juhtimiseks oli 5-liikmeline nõukogu ja 2-liikmeline juhatus.

31.12.2022.a. seisuga oli osühingu teenindada 22 veepumplat 13 veetöötlusjaama ja 100 km veetorustikke, 7 reoveepuhastit, 40 reoveepumplat ja 97 km kanalisatsioonitorustikke.

OÜ Tapa Vesi müügitulu oli 2022. aastal 1110,5 tuhat eurot. Kogu müügitulust moodustaskanalisisatsiooniteenuste müügist saadud tulu 63% ja vee müügist saadud tulu 34%. Soojatorustike renditulu aruandeaastal ei arvestatud. Võrreldes 2022 aastaga suurenes vee- ja kanalisatsiooni teenuste müügitulu 2%. Kulud moodustasid 2022. majandusaastal 1651,9 tuhat eurot, kahjum 474,7 tuhat eurot.

Majanduskulud suurenesid seoses elektri börsihinna tõusuga, elektrienergia kulu suurenes 133 tuhande võrra, mis on 178,8% suurem, kui eelneval aastal. Arvestades sihtfinantseeringuga kaetud varade kulumit, kujuneb aruandeaasta tulemiks sihtfinantseeringu netomeetodi korral kahjum 64592 eurot.

OÜ Tapa Vesi töötajate arv majandusaastal oli 16. Aruandeaasta tööjõukulud moodustasid 368 110 eurot.

Eesmärgid järgmiseks 2023. majandusaastaks

- Viia lõpule pooleliolevate objektide ehitused:
- Vajangu reoveepumpla imbväljak/biotiigid
- Rajada Lehtse Uue tänava piirkonna reovee puhastamiseks kompaktne biopuhasti koos imbväljakutega.
- Rajada Vahakulmu külale kompaktne biopuhasti koos imbväljakuga.
- Rakvere tee 1 hoone rekonstrueerimine.
- Põdangu küla veevarustuse rajamine.
- Soojuse võrguettevõtja kohustuste täitmine.
- Veekao vähendamine

AS Tamsalu Kalor põhitegevuseks on Tamsalu linna elanikkonna, sotsiaalobjektide ja tööstusettevõtte soojusenergiaga varustamine.

Kõrvaltegevusaladeks on:

1. Ettevõttele kuuluvate eluruumide üürile andmine.
2. Tellimustööde osutamine.
3. Saunateenuse osutamine.

Soojusenergia müük aruandeaastal oli 11 901 MWh. Kütteks kasutasime 18 635 m³ puiduhaket, millega tootsime 13 539 MWh ja 33 tonni gaasi, millega tootsime 373 MWh.

Septembrist tõusis oluliselt hakkepuidu hind. Varemalt oli tõusnud elektri ja gaasi hind. Esitasime taotluse Konkurentsiametile soojusenergia hinna tõstmiseks. Uus soojuse hind kinnitati 30.11.2022 ja see on 71,15 eurot/MWh käibemaksuta.

Uus hind hakkas tarbijatele kehtima alates 01.01.2023. 2022.a. kehtis soojusenergia hind 50,43 eurot/MWh, hinnale lisandus käibemaks.

2022. aastal

- teostati vajalikud remonditööd.
- müüdi 7 korterit.
- Jätkasime soojusenergia tootmist, osutame tellimustöid ning pakusime saunateenust.

Ettevõtet juhib 1-liikmeline juhatus. Töötajate keskmine arv 2022.aastal oli 10. Töötajate töötasu üldsumma oli 163 981 eurot. Tapa Vallavalitsuse korraldusega nr. 52 02.02.2022 valiti ettevõtte nõukogusse kolm liiget.

2023. aastaks ei ole plaanitud muudatusi tegevusvaldkondade, teenuste ja kaupade osas. Soovime jätkata korterite müügiga.

Tamsalu Perearstid OÜ eesmärgiks tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeteenuse osutamine Tapa vallas.

Ettevõtte tegevusalaks on üldarstiabi osutamine.

Tamsalu Perearstid OÜ osutab perearsti teenuseid kahes nimistus mille suurused seisuga 01.02.2022 on: N0452 nimistu 1 256 isikut; N0450 nimistu 1 261 isikut.

Tapa Vallavalitsus kutsus 22.02.2022 tagasi Tamsalu Perearstid Osaiühingu juhatuse liikmed ning valis uue 2- liikmelise juhatuse.

2022. aastal oli Tamsalu Perearstid OÜ müügitulu 482 995 eurot (2021 oli 425 533 eurot), mis võrreldes 2021. aastaga moodustab 13,5 % tõusu. 2022. aasta majandustegevus lõppes tulemiga 1 736 eurot.

Haigekassa lepingu alusel on igal aastal tõusnud küll pearahad, kuid töötajate töötasud, ravimid, ja meditsiiniliste materjalide ja tarvikute kulud on kasvanud ning seetõttu Haigekassaga sõlmitud lepingu rahaline osa oluliselt ei suurenenud.

Tööjõukulude suurenemine on tingitud eelkõige seetõttu, et tõusid meditsiinitöötajate tunnitasu alammäärad. Asutuse tööjõukulud 2022. aastal olid 327 262 eurot (2021.a 293 518 eurot). Kasv võrreldes 2021. aastaga 11,5 %. Juhatuse liikmetele maksti juhatuseliikme tasu kokku 6 900 eurot.

2022. aastal soetati meditsiinivara 6 263 euro väärtuses (kaasaegsed vererõhuaparaadid, digitaalne).

1.6 Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevusest siseauditi korraldamisel

Sisekontrollisüsteem hõlmab konsolideerimisgrupi üksuste struktuuri, juhtkonna suhtumist, kehtivaid protseduure jt meetmeid, mis annavad mõistliku kindlustunde, et üksuse tegevus on seaduspärane, üksuse varad on kaitstud raiskamise, ebasihipärase kasutamise, pettuste ja ebakompetentsest juhtimisest jms tingitud kahjude eest; üksuste tegevus on säästlik, tõhus ja mõjus ning tagatud teenuste kõrge kvaliteet; üksuste tegevust kajastav juhtumis- ja finantsinformatsioon on usaldusväärne, tõene ja õigeaegne.

Tapa valla ametiasutuse struktuuris ei ole siseaudiitori ametikohta. Tapa vallas on kehtestatud kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest lähtuvalt eeskirjad ja nõuded eelarve koostamiseks, vastuvõtmiseks, täitmiseks, toetuste eraldamiseks, vara kasutamiseks, omandamiseks, võõrandamiseks ja mahakandmiseks. Õigusaktide järgimise ja vara kaitsmise tagamiseks lähtub vallavalitsus volikogu poolt kehtestatud õigusaktidest, eelkõige vallavara eeskirjadest, asjaajamise korrast ja raamatupidamise sise-eeskirjadest.

Vastavalt valla põhimäärusele teostab vallavalitsuse ja hallatavate asutuste tegevuse kontrolli vallavolikogu revisjonikomisjon.

Revisjonikomisjon teostab kontrolli vallavalitsuse tegevuse üle volikogu määruste ja otsuste, vallavalitsuse poolt sõlmitud lepingute täitmist ning hallatavate asutuste tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle.

1.7 Ülevaade finantsriskide juhtimisest

Finantsdistsipliini tagamise meetmed on kinnipidamine kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse arvestusüksuse:

1. Põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest, mis on vastavalt KOFS § 33 tähenduses aruandeaasta lõpu seisuga 0 või positiivne. Kui põhitegevuse tulem on kavandatud eelarvestrateegia perioodil mittejärjestikusel aastal väiksem lubatud väärtusest võib see olla aruandeaasta lõpu seisuga negatiivne eelarves kavandatud ulatuses. Negatiivse tulemi planeerimisel tuleb arvestada, et eelarvestrateegiaga hõlmatud aastate põhitegevuse tulem peab olema null või positiivne.

Konsolideeritud näitajate alusel põhitegevuse tulemiks kujunes 2022. aastal 1 549 tuhat eurot, 2021. aastal oli 799 tuhat eurot. Laenude ja kapitalirendikohustiste teenindamiseks kulus 1 666 tuhat eurot s.h tagasi makstud laenud 1 514 tuhat, tagasi makstud kapitalirendikohustused 25 tuh eurot ja makstud intressid 127 tuhat eurot. Põhitegevuse tulem ei kata laenude ja kapitalirendikohustiste teenindamist.

2. Netovõlakoormuse ülemmäärast. Netovõlakoormus on võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe. Võlakohustusteks võetakse: võetud laenud, kapitalirendikohustused, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtjaks täitmata jäänud kohustused, saadud toetuste tagasimaksmise kohustused, toetusteks saadud ettemaksud, toetuste andmise kohustused, pikaajalised kohustused tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkulepetest tekkivad kohustused; muud pikaajalised kohustused, mis nõuavad tulevikus raha väljamaksmist.

Konsolideeritud näitajate alusel netovõlakoormus 2022. aastal on 8 634 tuhat eurot, mis on 41,18% põhitegevuse tuludest (piirmäär on 80%). 2021. aastal oli 8 769 tuhat eurot, 39,69% põhitegevuse tuludest (piirmäär on 80%).

2.Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

2.1 Konsolideeritud bilanss

Nimetus	2022	2021	Lisa
Varad	52 105	53 029	
Käibevara	3 740	3 865	
Raha ja pangakontod	2 114	2 480	2
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	865	849	3
Muud nõuded ja ettemaksed	565	377	4
Varud	196	159	8
Põhivara	48 365	49 164	
Kinnisvarainvesteeringud	1	1	6
Materiaalne põhivara	48 364	49 163	9
Kohustised ja netovara	52 105	53 029	
Lühiajalised kohustised	4 071	4 539	
Võlad tarnijatele	423	701	11
Võlad töötajatele	1 197	1 066	11
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	749	1 233	11
Laenukohustised	1 702	1 539	10,13
Pikaajalised kohustised	8 767	8 535	10,13
Laenukohustised	8 767	8 535	10,13
Aruandekohustuslasele kuluv netovara	39 267	39 955	
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	40 020	41 033	
Aruandeperioodi tulem	-753	-1 078	

(tuhandetes eurodes)

2.2 Konsolideeritud tulemiaruanne

Nimetus	2022	2021	Lisa
Tegevustulud	21 755	20 264	
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	9 371	8 575	3
Kaupade ja teenuste müük	3 096	2 941	14
Saadud toetused	9 053	8 528	13
Muud tulud	235	220	
Tegevuskulud	-22 373	-21 248	
Antud toetused	-1 035	-802	16
Tööjõukulud	-11 306	-10 654	17
Majandamiskulud	-6 302	- 5 716	18
Muud tegevuskulud	-1 053	-1 374	18
Põhivara amortisatsioon ja ümberrhindlus	-2 677	-2 702	9
Aruandeperioodi tegevustulem	-618	-984	
Finantstulud ja -kulud	-135	-94	
Intressikulu	-135	-94	
Aruandeperioodi tulem	-753	-1 078	

2.3 Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Kaudne meetod

	2022	2021	Lisa
Rahavood põhitegevusest			
Aruandeperioodi tegevustulem	-619	-984	
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	2 678	2 702	6,7,9
Käibemaksukulu põhivara soetuseks	311	687	
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-884	-1 322	13
Kasum/kahjum põhivara müügist	-64	-91	15
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	127	59	17
Korrigeeritud tegevustulem	1 549	1 051	
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus kokku	-208	-50	
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	-145	329	
Rahavood põhitegevusest kokku	1 196	1 330	
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-2271	-4 296	
Põhivaramüügist saadud tulu	63	156	
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	492	1 564	
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-114	-59	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-1 830	-2 635	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud laenud	1 934	3 080	12
Tagasi makstud laenud	-1 514	-1 283	12
Tagasi makstud kapitalirendikohustused	-25	-24	10
Makstud intressid	-127	-94	12
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	268	1 679	
Puhas rahavoog	-366	374	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2 480	2 106	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2 114	2 480	
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-366	374	

(tuhandetes eurodes)

2.4 Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

Saldo seisuga 31.12.2020	41 033
Aruandeaasta tulem	-1 078
Põhivara ümberhindlus	0
Saldo seisuga 31.12.2021	39 955
Aruandeaasta tulem	-753
Põhivara ümberhindlus	65
Saldo seisuga 31.12.2022	39 267

(tuhandetes eurodes)

2.5 Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele. Eelarve on koostatud tekkepõhisel printsiibil ja sisaldab teatud muid erinevaid arvestuspõhimõtteid ning ei ole konsolideerimata finantsaruannetega võrreldav (vt lisa 1). Eelarve täitmise aruannet selgitab vastav lisa, mis koostatakse vastavalt KOFS §29 lg 8.

Tabel 2022. aasta eelarve aruanne

		Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Tekkepõhine täitmine	%
Põhitegevuse tulud					
Maksutulud	Füüsilise isiku tulumaks	8 700	8 700	9 084	104,41%
	Maamaks	295	295	287	97,34%
	Teede ja tänavate sulgemise maks	1	1	0	36,85%
	Maksutulud kokku	8 996	8 996	9 371	104,17%
Tulud kaupade ja teenuste müügist		1 064	1 061	1 052	99,09%
Saadud toetused tegevuskuludeks	Tasandusfond	1 920	1 933	1 933	100,00%
	Toetusfond	4 782	4 989	5 119	102,60%
	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	390	612	1 116	182,35%
	Saadud toetused tegevuskuludeks kokku	7 092	7 535	8 169	108,41%
Muud tegevustulud	Üleriigilise tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	13	13	13	96,81%
	Kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	8	8	0	0,00%
	Laekumine vee erikasutusest	26	26	27	103,05%
	Muud tegevustulud	20	27	129	478,96%
	Muud tegevustulud kokku	68	75	169	226,40%
Põhitegevuse tulud kokku		17 219	17 666	18 761	106,19%
Põhitegevuse kulud					
	Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	-485	-694	-708	102,02%
	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	-151	-164	-153	93,44%
	Mittesihtotstarbelised toetused	-44	-46	-46	99,53%
	Antud toetused tegevuskuludeks kokku	-679	-904	-907	100,34%
Muud tegevuskulud	Tööjõukulud	-10 806	-10 894	-10 381	95,29%
	Majandamiskulud	-5 173	-5 354	-5 996	112,00%
	Muud kulud	-82	-82	-1	0,87%
	Muud tegevuskulud kokku	-16 061	-16 330	-16 378	100,30%
Põhitegevuse kulud kokku		-16 740	-17 234	-17 285	100,30%
Põhitegevuse tulem		479	433	1 475	341,03%
Investeeringustegevus					

Põhivara müük (+)	50	50	18	35,18%
Põhivara soetus (-)	-2 263	-2 703	-1 887	69,80%
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	530	844	885	104,75%
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-83	-91	-114	125,96%
Tagasilaekuvad laenud (+)	73	73	73	100,00%
Finantstulud (+)	2	2	1	83,51%
Finantskulud (-)	-128	-128	-129	100,85%
Investeeringustegevus kokku	-1 819	-1 953	-1 154	59,08%
Eelarve tulem (ülejääk (+) / puudujääk (-))	-1 340	-1 520	321	-21,14%
Finantseerimistegevus				
Kohustiste võtmine (+)	1 800	1 934	1 934	100,00%
Kohustiste tasumine (-)	-1 480	-1 480	-1 480	100,00%
Finantseerimistegevus kokku	320	455	455	100,00%
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 020	-1 066	-23	2,12%
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	0	0	-799	

(tuhandetes eurodes)

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) tekkepõhiselt.

Aruandes on kasutusel järgmised arvestuspõhimõtted:

1. põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata;
2. kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna.

2.6 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Käesolev konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Eesti finantsaruandluse standardist. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning avaliku sektori finantsarvestuse- ja aruandluse juhend. Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes. Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist ja Avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendist.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem bilansikuupäevast arvestatuna.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse rahana kassas olevat sularaha ning pankades olevaid arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja selle ekvivalentidena lisaks rahale paigutusi rahaturu- ja intressifondide aktsiatesse ja osakutesse, mis bilansis on kajastatud kirjel Finantsinvesteeringud. Pangadeposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena. Rahaturu- ja intressifondide aktsiad ja osakud on kajastatud turuväärtuses.

Finantsinvesteeringud

Lühiajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse turuväärtuses likviidsuse tagamiseks hoitavaid rahaturu- ja intressifondide aktsiaid ja osakuid ning lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid võlakirju.

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse aktsiaid ja osi, millest grupp omab alla 20%. Nimetatud pikaajalised finantsinvesteeringud on tehtud avalikku sektorisse kuuluvatesse äriühingutesse koostöös teiste kohalike omavalitsuste üksustega ning neid kajastatakse sarnaselt olulise mõju all olevate osalustega.

Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval.

Nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, kuid varasematel perioodidel kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena.

Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Varud

Varudena on kajastatud varutud tooraine ja materjal AS Tamsalu Kaloris. Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (v.a käibemaks, mis kajastatakse soetamisel kuluna) ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest .

Valitseva ja olulise mõju all olevad üksused

Valitseva mõju korral omab konsolideerimisgrupp üldreeglina üle 50% hääleõigusest vastava üksuse nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis. Olulise mõju all olevaks loetakse üksusi, mille nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis omab konsolideerimisgrupp 20 kuni 50% hääleõigusest. Valitseva mõju all olevateks üksusteks on AS Tamsalu Kalor , Tapa Vesi OÜ , Tamsalu Pearing OÜ (vt lisa 5)

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustused nende õiglasel väärtuses (v.a ühise kontrolli all toimuvad soetused, mida kajastatakse nende raamatupidamisväärtuses).

Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud ridarealt meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hooned ja rajatised), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida konsolideerimisgrupp ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused) analoogiliselt materiaalse põhivara kajastamisele

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mida kasutatakse hinnanguliselt pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus on alates 5 000 eurost (kuni 31.12.2016 soetatud varade korral alates 1 999 eurot). 31.12.2016 aastal kanti põhivarana arvel olevad varad, mis olid väiksemad kui põhivara piir s.o 5 000 eurot väheväärtuslike inventaride nimekirja.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, liidetakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse vara järelejäänud kasulikku eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivara kulumi normi.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a soetusega kaasnevad maksud, lõivud, laenu-, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse kuluna.

Põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasuliku elueaga komponentidest, mille soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse järgmisi kulunorme:

Hooned 2,0% - 5,0%

Rajatised 5,0% - 10,0%

Teed 2,0% - 8,0%

Teede muldkehad 2,0%

Teede pindamine 20%

Masinad ja seadmed 10,0% - 20,0%

Transpordivahendid 7,0% - 33,0%

Arvutustehnika 20,0%

Muu vara 10% - 20,0%

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

2010. aastal viidi läbi teede ühekordne ümberhindlus. Teede ümberhindamisel lähtuti tee ehituslikust hinnast ja hetkel tee olukorrast.

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005. aastat, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvele võtmiseks kasutatakse maksustamishinda, kui turuhind pole teada.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku elueaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 eurost. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse järgmisi kulunorme:

Immateriaalne põhivara 20,0%

Uurimis- ja arenguväljaminekud on kajastatud tekkimisel kuluna.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

(a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

(b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast ning mille suurust saab usaldusväärselt hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust ja kogemustest. Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille kohustisena realiseerumise tõenäosus on alla 50%, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Finantskohustised kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära, v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustised ja

tuletisinstrumentid, mida kajastatakse õiglasel väärtusel. Olulised tehingukulutused võetakse efektiivse intressimäära arvutamisel arvesse ja kantakse kohustise eluea jooksul intressikuludesse.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal kas bilansis kohustisena (gruppi kuuluvad kasumit taotlevad äriühingud) või tuluna (ülejäänud grupi üksused). Konsolideerimisgruppi kuuluvad kasumit taotlevad üksused amortiseerivad sihtfinantseerimise kohustise tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevustoetusi kajastatakse toetuse andja poolt raha ülekandmisel kuluna ja toetuse saaja poolt tuluna raha laekumisel.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on võetud aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja –kohustised on bilansipäeva seisuga ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest ning varade ja kohustiste ümberhindamisest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruanes .

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu – ja Tolliameti poolt esitatud teatistele. Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toiminguga päeval ning trahve trahvide määramise päeval. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisega kaasnevad mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamise hetkel kuluna tulemiaruande kirjel Muud tegevuskulud. Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse kuluna dividendide väljakuulutamisel. Arendusväljaminekud kajastatakse tekkimise momendil kuluna.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Tapa Vallavolikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Sündmused pärast aruande kuupäeva

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid

Tapa valla rahalised vahendid hoiustatakse pankades ja sularaha kassas.

Nimetus	2022	2021
Sularaha kassas	7	6
Arvelduskontod pankades	2 107	2 474
Raha ja pangakontod kokku	2 114	2 480

(tuhandetes eurodes)

Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid

A. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded ja maksukohustused

Nimetus	2022	2021
Üksiksiku tulumaks	858	840
Maamaks	0	2
Nõuded loodusressursside kasutamisest ja saastetasudest	7	7
Maksu-, lõivu ja trahvinõuded kokku	865	849

(tuhandetes eurodes)

B.

C. Maksu-, lõivu- ja trahvi- ja maksukohustused

Nimetus	2022	2021
Käibemaksu kohustis	10	11
Sotsiaalmaksu kohustis	258	276
Üksikisiku tulumaksu kohustis	128	139
Töötuskindlustusmaksu kohustis	16	18

Kogumispensioni maksete kohustis	8	9
Loodusressursside kasutamise ja	18	18
Maksu-, lõivu- ja trahvikohustised kokku	438	471

(tuhandetes eurodes)

Lühiajalise nõudena on kajastatud Maksu- ja Tolliameti teatise alusel detsembrikuu eest arvestatud ja 2023. aastal ülekantavad tulu-, maamaksu ja loodusressursside kasutamise tasud.

Lühiajaliste kohustustena on kajastatud detsembrikuu töötasudega seotud maksukohustused ja loodusressursside tasumise kohustus. Summad kantakse Maksu- ja Tolliametile 2023. aastal.

C. Maksu-, lõivu- ja trahvitulud

Nimetus	2022	2021
Tulumaks füüsilise isiku tulult	9 084	8 288
Maamaks	287	287
Teede ja tänavate sulgemise maks	0	0
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed kokku	9 371	8 575
Ehitisregistri toimingute riigilõiv	6	6
Ehitusloa väljastamise eest	4	2
Riigilõivud kokku (vt lisa 14)	10	8
Üleriigilise tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	13	14
Kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	0	6
Tasu vee erikasutusest	27	28
Tulud loodusressursside kasutamisest kokku (vt lisa 15)	40	48

(tuhandetes eurodes)

Tulu ja maamaksu kogub ja kannab KOV-le Maksu- ja Tolliamet. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kui üle kandmata summa kajastub Maksu- ja Tolliameti teatisel. Tulu loodusressursside kasutamisest kogub Keskkonnaministeerium ja KOV-le kannab selle Maksu- ja Tolliamet.

Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksud

Nimetus	2022	2021
Nõuded ostjate vastu (va põhivara müük)	290	311
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded ostjate vastu	-7	-20
Nõuded ostjate vastu kokku	283	291
Saamata sihtfinantseerimine	6	9

Saamata kaasfinantseerimine	1	1
Saamata põhivara sihtfinantseerimine	86	52
Saamata seadusandlusest tulenevad toetused	161	6
Nõuded toetuste ja siirete eest kokku (vt lisa 13)	254	68
Ettemaksukontode jäägid	24	13
Maksude, lõivude, trahvide ettemaksed kokku	28	18
Muud nõuded ja ettemaksed kokku	565	377

(tuhandetes eurodes)

Nõuded ostjate vastu koosnevad erinevatest müügiarvete nõuetest. Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetes on kajastatud korteriüüride ja muude nõuete allahindlused.

Lisa 5 Osalused tütarettevõtjates

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad äriühingud:

Nimetus, aasta	Osaluse %	Tulemiaruaude näitajad		Bilansi näitajad		
		aasta lõpus		aasta lõpus		
		Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem	Varad	Netovarad
AS Tamsalu Kalor	100					
2022		698	-785	-87	1 152	1 034
2021		739	-779	-40	1 264	1 123
OÜ Tapa Vesi	100					
2022		1 111	-1 648	-537	16 689	16 210
2021		1 192	-1 663	-471	17 404	16 751
Tamsalu Perearstid OÜ	100					
2022		483	-481	2	91	37
2021		427	-406	21	80	35

(tuhandetes eurodes)

Tütarettevõtete osaluste väärtus Tapa Vallavalitsuse bilansis kokku on 3 091 tuhat eurot:

Tapa Vesi OÜ	2 812
AS Tamsalu Kalor	265
Tamsalu Perearstid OÜ	14

Lisa 6 Kinnisvarainvesteeringud

Soetusmaksumuses	1		
Akumuleeritud kulum	0		
Jääkväärtus seisuga 31.12.2021	1		
Amortisatsioon	0		
Soetusmaksumuses	1		
Akumuleeritud kulum	0		
Jääkväärtus seisuga 31.12.2022	1		
		2022	2021
Renditulu kinnisvarainvesteeringutelt (tuhandetes eurodes)		2	0

Lisa 7 Immateriaalne põhivara

Soetusmaksumuses	7
Akumuleeritud kulum	-7
Jääkväärtus seisuga 31.12.2021	0
Soetusmaksumus	7
Akumuleeritud kulum	-7
Jääkväärtus seisuga 31.12.2022	0

(tuhandetes eurodes)

Lisa 8 Varud

Nimetus	2022	2021
Tooraine ja materjalid	196	159
Varud kokku	196	159

(tuhandetes eurodes)

Varudena kajastatakse toorainete varu AS Tamsalu Kalor katlamajas.

Lisa 9 Materiaalne põhivara

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetama ta tööd ja ettevõtte d	Kokku
Jääk perioodi lõpus 31.12.2020						
Soetusmaksumus	581	60 693	4 261	580	438	66 553
Kogunenud kulum	0	-16 260	-1 800	-296	0	-18 356

Jääkväärtus	581	44 433	2 461	284	438	48 197
Soetused ja parendused	16	281	108	60	3 288	3 753
Kulum ja allahindlus		-2 205	-298	-52		-2 555
Põhivara mahakandmine, müük	-4	-80	0	0		-84
Mahakandmine jääkväärtus		-141	-7	0		-148
Ümberhindlused	0	0	0	0	0	0
Ümberklassifitseerimine	0	2 777	0	0	-2 777	0
Kokku liikumised	12	633	-197	8	511	966
Jääk perioodi lõpus 31.12.2021						
Soetusmaksumus	593	63 372	4 337	640	949	69 891
Kogunenud kulum	0	-18 307	-2 073	-348		-20 728
Jääkväärtus	593	45 065	2 264	292	949	49 163
Soetused ja parendused	1	155	68	32	1 573	1 829
Kulum		-2 203	-231	-56	0	-2 490
Allahindlus		-138	-38	0	0	-176
Põhivara mahakandmine, müük	-2	0	0	0	0	-2
Mahakandmine jääkväärtus	-2	-10	0	0	0	-12
Ümberhindlused	65	0	0	0	0	65
Ümberklassifitseerimine		2 003		0	-2 003	0
Üle antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-13	0	0	0	0	-13
Kokku liikumised	49	-193	-201	-24	-430	-799
Jääk perioodi lõpus 31.12.2022						
Soetusmaksumus	642	65 382	4 367	672	519	71 582
Kogunenud kulum	0	-20 510	-2 304	-404	0	-23 218
Jääkväärtus	642	44 872	2 063	268	519	48 364

(tuhandetes eurodes)

OÜ Tapa Vesi investeeringud:

Loode tn 35 survekanalisatsioonitorustik

Moe reoveepumpla

Porkunis vee ja kanalisatsiooni liitumispunktid

Ehitati piirdeaiad Tapale pumplate ümber

Osteti auto Tamsalu piirkonna teenindamiseks

Lehtses Uue tänava kanalisatsioonitorustik

Tamsalu erinevad liitumispunktid

Lõpetamata ehitusena jäid aasta lõpuks Tapa linna liitumispunktid, Vajangu reoveepumpla, Tapa Rakvere tee 1 pumpla.

Tapa Vallavalitsus investeeringud:

Soetati kinnistu

Munitsipaali taotleti 21 kinnistut
 Renoveeriti kokku 15 tänavalgustuse objekti: Jänedal, Säasel ja Tapal
 Renoveeriti osa Paide mnt Tamsalus ja Laane tn Tamsalus
 Lõpetati Läpi-Aru- Ojaküla tee renoveerimine
 Multifunktsionaalne spordiväljak Tapa, mänguväljak Vajangu
 Soetati niiduk, tööõpetuse klassi inventar
 Kaitseministeeriumile anti üle tasuta kinnistu

Tamsalu Kalor AS investeeringuid ei teinud.

Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest

	31.12.2022	31.12.2021
12 kuu jooksul	0	1
2-3 aastat	0	0

(tuhandetes eurodes)

Kasutusrendile antud materiaalne põhivara

Tapa vald on andnud ruume rendile Tamsalu spordihoones ja Tapa spordihoones iluteeninduse osutajatele, ja lisaks Tamsalu spordihoones toitlustajale Tapa valla halduskeskuse hoones Tamsalus on antud ruumid rendile MTÜ-le, PPA-le, PAIK-le, sealsete ruumide rentnikud on ka Tamsalu Pereaarstid ja Tamsalu apteek.

Ruume on rendile antud ka Lehtse keskuse hoones ja Jänedal lossis.

Vajangu koolimajas rendib ruumi Eesti Post AS.

Rendilepingutest laekuv tulu tulevastel perioodidel on alljärgnevas tabelis.

Rahavoogude aruandes kajastub materiaalse põhivara eest tasutud summana 2 271 tuh eurot, mis tuleneb järgmistest summadest:

- 1) aruandeaasta soetuste summa 1 829 tuh eurot,
- 2) käibemaksukulu aruandeaasta soetustelt 311 tuh eurot (vt ka lisa 18),
- 3) liidetud eelmise aasta lõpuks tarnijatele tasumata summa 144 tuh eurot ja lahutatud aruandva aasta lõpuks tarnijatele tasumata summa 13 tuh eurot,

Aruandeaastal võeti ümberhindlusena arvele varem maakatastrisse kandmata maad summas 65 tuh eurot, mis hinnati maa maksustamishinnas.

Lisa 10 Kapitalirent

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			intressimäär	Lõpptähtaeg
	31.12.2021	12 kuu jooksul	2-3 aasta jooksul		
Gaasiseadmed	42	14	28	4,5% aastas	15.06.2023
Teleskooplaadur	18	11	7	3 kuu euribor+1,95%	01.10.2023
Kokku (vt lisa 12)	60	25	35		

	31.12.2022	12 kuu jooksul	2-3 aasta jooksul		
Gaasiseadmed	28	28	0	4,5% aastas	15.06.2023
Teleskooplaadur	7	7	0	3 kuu euribor+1,95%	01.10.2023
Kokku (vt lisa 12)	35	35	0		

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus

	31.12.2022	31.12.2021
Masinaid ja seadmed	95	112
Kokku	95	112

(tuhandetes eurodes)

Lisa 11 Kohustised ja saadud ettemaksud

Nimetus	2022	2021
Võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest	410	557
Võlad tarnijatele põhivara eest	13	144
Võlad tarnijatele kokku	423	701
Töötasu võlgnevus	569	517
Deklareerimata sotsiaalmaksukohustis	228	206
Deklareerimata kinnipeetud tulumaks	110	97
Deklareerimata kinni peetud ja arvestatud töötuskindlustusmaks	14	13
Deklareerimata kinnipeetud kogumispension	6	7
Puhkusetasude kohustis	262	220
Võlad majanduskulude eest	7	5
Muud võlad töövõtjatele	1	1
Võlad töötajatele kokku	1 197	1 066
Muud kohustised ja saadud ettemaksud		
Maksu-, lõivu- ja trahvikohustised		
Käibemaksu kohustis	10	11
Sotsiaalmaksu kohustis	258	276
Üksikisiku tulumaksu kohustis	128	139
Töötuskindlustusmaksu kohustis	16	18
Kogumispensioni maksete kohustis	8	9
Loodusressursside kasutamise ja	18	18
Maksu-, lõivu- ja trahvikohustised kokku (vt lisa 3)	438	471
Intressikohustised	14	7
Tagatistasud, kautsjonid	0	1

Kohtutäiturile ülekantavad summad	0	1
Sihtfinantseerimise tagasimakse kohustised	15	3
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed (vt lisa 13)	139	262
Põhivara sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed (vt lisa 13)	118	477
Saadud seadusandlusest tulenevate toetuste ettemaksed (vt lisa 13)	7	8
Ettemaksed müüdü põhivara eest	18	3
Muud kohustised ja saadud ettemaksed kokku	749	1 233
Lühiajalised laenukohustised	1 702	1 539
Lühiajalised kohustised kokku	4 071	4 539
Pikaajalised kohustised	8 767	8 535
Laenukohustised	8 767	8 535

Lisa 12 Laenukohustised

Tapa vald on võtnud laenu investeringute teostamiseks.

	Laenu nimetus	Kuni 1 a	1-2 a	2-3 a	3-4 a	4-5 a	Üle 5 a	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2021								
	Laenud	1 514	1 474	1 083	997	991	3 955	10 014
	Kapitalirent	25	35	0		0	0	60
Jääk seisuga 31.12.2022								
	Laenud	1 667	1 277	1 190	1 184	1 185	3 931	10 434
	Kapitalirent	35	0	0	0	0	0	35

(tuhandetes eurodes)

Kulud laenukohustistelt

Nimetus	2022	2021
Intressikulu võetud laenudelt	-133	-91
Intressikulu võetud kapitalirendilt	-2	-3
Intressikulu kokku	-135	-94

(tuhandetes eurodes)

Informatsioon laenulepingute kaupa

Tapa Vallavalitsus

Laenu andja	Lõpptähtaeg	Intress %	laenu jääk		Intressikulud	
			31.12.2022	31.12.2021	2022	2021
SEB Pank 2019020827	31.12.2029	6 kuu euribor+1,22	668	763	11	10
SEB Pank	15.12.2024	6 kuu euribor+0,92	42	63	1	1

2017025343						
SEB Pank 2018025000	15.12.2028	6 kuu euribor+0,99	413	483	5	5
SA KIK 5- 1/18/1	31.12.2023	6 kuu euribor+1,0	218	436	4	6
Swedbank 20- 022157-JI	15.12.2030	6 kuu euribor+1,08	1 685	1 895	28	22
Swedbank 21- 044128-JI	15.12.2031	6kuu euribor+0,78	2 772	3 080	30	5
SEB Pank 2022015561	15.12.2032	6 kuu euribor+0,984	1 934	0	6	0
LHV Pank KL-170817TA	15.01.2025	6kuu euribor+0,88	149	220	2	2
LHV Pank KL-110416TA	15.12.2027	6 kuu euribor+0,95	500	600	6	6
Swedbank 12- 021899JI	15.12.2022	6 kuu euribor+0,82	0	40	0	0
Swedbank 17- 036518-JI	15.03.2032	6 kuu euribor+1,45	1 606	1 779	33	28
Luminor AS 09321276854	15.12.2023	6 kuu euribor+0,93	100	200	2	3
Luminor AS TAL11K/120	15.12.2023	6 kuu euribor+0,71	73	146	1	1
Kokku			10 160	9 705	129	89

(tuhandetes eurodes)

Tapa VV võttis 2022. aastal laenu 1 934 120 eurot, eelmisel võrreldaval eelarve perioodil (2021) võeti laenu 3 080 000 eurot.

Tapa Vallavalitsuse poolt võetud laenude tagatiseks on valla eelarve.

OÜ Tapa Vesi

Laenu andja	Lõpptähtaeg	Intress %	laenu jääk		Intressikulud	
			31.12.2022	31.12.2021	2022	2021
SA KIK	27.08.2030	6 kuu euribor+1,25	274	309	4	2
Tapa VV	15.12.2023	6 kuu euribor+1,22	73	146	1	1

(tuhandetes eurodes)

OÜ Tapa Vesi poolt on pangalaenu tagatiseks panditud varade bilansiline jääkmaksumus seisuga 31.12.2022 on 454 tuhat eurot.

Laenutingimused on täidetud.

Lisa 13 Saadud toetused

Nimetus	2022	2021
---------	------	------

Rahalised toetused kokku	7 551	6 949
Riigi eelarvest tasandusfondi	1 933	1 892
Kohaliku omavalitsuse toetusfond	5 119	4 909
Sh teed	458	452
Sh alusharidus	128	128
Sh haridus	3 236	3 082
Sh huviharidus	139	225
Sh Sünnid ja surmad registreerimine, tulubaasi stabiliseerimine	2	125
Sh Sotsiaaltoetused ja teenused	1 156	897
Saadud tegevustoetused	499	148

(tuhandetes eurodes)

Nimetus	2022	2021
Rahaline sihtfinantseerimine	1 502	1 579
sh sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	618	257
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	2	0
Haridus- ja Teadusministeerium	200	47
Kultuuriministeerium	15	8
Siseministeerium	10	8
Sotsiaalkindlustusamet	125	111
Rahandusministeerium	108	0
Keskkonnaministeerium	10	8
Rakvere Linnavalitsus	20	35
PRIA	10	4
Eesti Kultuurkapital	2	5
Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liit	26	8
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	29	12
Eesti Töötukassa	13	5
Spordikoolituse ja -Teabe SA	48	0
Järva Vallavalitsus	0	3
Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	0	3
sh sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	884	1 322
Keskkonnaministeerium	8	0
Haridus- ja Teadusministeerium	7	57
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	281	676
Sotsiaalkindlustusamet	14	0
Kaitseministeerium	488	234
Rahandusministeerium	86	355

(tuhandetes eurodes)

Nimetus	Jääk 31.12.2022 Nõuded	Jääk 31.12.2022 Laekunud ettemaksed	Jääk 31.12.2021 Nõuded	Jääk 31.12.2021 Laekunud ettemaksed
Haridus- ja Teadusministeerium	156	93	3	245
Kultuuriministeerium	0	1	0	0

Siseministeerium	0	30	0	0
Kaitseministeerium	0	13	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	80	100	51	0
Rahandusministeerium	0	5	0	73
Kaitseministeerium	0	0	0	404
Keskonnaministeerium	7	0	0	0
PRIA	2	0	1	0
Rakvere Linnavalitsus	0	0	3	0
Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liit	4	0	3	0
Sotsiaalkindlustusamet	0	0	2	0
Eesti Töötukassa	5	0	5	0
Muude residentide toetused	0	22	0	25
Kokku nõuded ja ettemaksed	254	264	68	747

(tuhandetes eurodes)

Lisa 14 Tulud kaupade ja teenuste müügist

Nimetus	2022	2021
Riigilõivud (vt lisa 3)	10	8
Tulud haridusalasest tegevusest	453	385
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	52	46
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	160	125
Tulud tervishoiust	482	425
Tulud sotsiaalalalasest tegevusest	203	210
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	1 667	1 673
Tulud korrakaitsest	9	8
Tulud majandustegevusest kokku	3026	2 872
Tulu transpordialasest tegevusest	0	1
Üür ja rent	28	26
Muu toodete ja teenuste müük	32	34
Kaupade ja teenuste müük kokku	3 096	2 941

(tuhandetes eurodes)

Lisa 15 Muud tegevustulud

Nimetus	2022	2021
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	66	91
Tulud loodusressursside kasutamisest	40	48
Eespool nimetamata muud tulud	129	81
Muud tegevustulud kokku	235	220

(tuhandetes eurodes)

Lisa 16 Antud toetused

Nimetus	2022	2021
Sotsiaaltoetused	..	..
Sünnitoetus	-39	-34
Lapse koolitoetus	-10	-10
Muud peretoetused	-19	-29
.....Eestkostel või pere hooldusel oleva lapse toetus	-21	-20
Peretoetused kokku	-89	-93
Toimetulekutoetus ja täiendavad sotsiaaltoetused	-446	-175
Puudega lapse toetus	-4	-2
Puudega inimese hooldaja toetus	-48	-55
Toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele kokku	-52	-57
Stipendiumid	-11	-36
Sõidusoodustused	-4	-2
Õppetoetused kokku	-15	-38
Erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks	-42	-42
Erijuhtudel riigi poolt makstavad maksud kokku	-42	-42
Toetused eakatele	-24	-22
Matusetoetused	-40	-43
Eespool nimetatamata sotsiaalabitoetused ja hüvitised	-1	0
Muud sotsiaalabitoetused kokku	-65	-65
Sotsiaaltoetused kokku	-709	-470
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-153	-233
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks kokku	-153	-233
Kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-103	-47
Kodumaine sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	-24	-11
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks kokku	-127	-58
Liikmemaksud	-46	-41
Antud tegevustoetused kokku	-46	-41
Antud sihtfinantseerimised ja tegevustoetused kokku	-326	-332
Antud toetused kokku	-1 035	-802

(tuhandetes eurodes)

Lisa 17 Tööjõukulud

Töötajad ja töötasukulud	2022	2021
--------------------------	------	------

Tegevusala	Töötajate kategooria	Töötasukulu	Töötajate kategooria	Töötasukulu
Volikogu		-52		-53
Valitsemine	21,76	-484	23,08	-494
Majandus	18,5	-353	18,6	-349
Keskkonnakaitse	10,0	-169	11,00	-165
Elamu- ja kommunaalmajandus	29,05	-383	28,72	-372
Vaba aeg, kultuur	56,64	-728	56,97	-701
Haridus	343,46	-5 388	337,86	-4 911
Sotsiaalhoolekanne	36,5	-480	37,16	-466
Meditsiin	8,66	-240	10,26	-221
Kokku	524,57	-8 277	523,65	-7 732

(tuhandetes eurodes)

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale.

Ajutiste töövõtulepingute korral ei ole töötajate arvu leitud.

Ajutiste töövõtulepingute alusel arvestatud töötasukulud olid 2022. aastal **188 tuhat** eurot ning võrreldaval perioodil 2021. aastal **241 tuhat** eurot.

Tööjõukulud	2022	2021
Töötasu	-8 465	-7 973
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-2 840	-2 679
Sotsiaalmaks töötasudelt ja toetustelt	-2 772	-2 616
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	-2	-1
Töötuskindlustusmaks	-66	-62
Erisoodustused	-1	-2
Tööjõukulud kokku	-11 306	-10 654

(tuhandetes eurodes)

Lisa 18 Majandamiskulud ja muud tegevuskulud

Nimetus	2022	2021
Administreerimiskulud	-166	-196
Uurimis- ja arendustööd	-39	-33
Lähetuskulud	-3	0
Koolituskulud	-55	-45
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-1 329	-1 112
Rajatiste majandamiskulud	-1 188	-994
Sõidukite majandamiskulud	-224	-183
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-164	-163
Inventari majandamiskulud	-154	-190

Töomasinate ja seadmete majandamiskulud	-12	-25
Toiduained ja toitlustusteenused	-253	-274
Meditiinikulud ja hügieenikulud	-164	-152
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-50	-53
Õppevahendite ja koolituse kulud	-429	-374
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-383	-278
1 06 Sotsiaalteenused	-1 141	-1 120
Tootmiskulud	-300	-317
Eri- ja vormiriietus (va kaitseotstarbelised kulud)	-18	-14
Muu erivarustus ja materjalid	-3	-6
Mitmesugused majanduskulud	-227	-187
Majandamiskulud kokku	-6 302	-5 716
Muud maksud, lõivud, trahvid	-89	-86
...Käibemaks	-661	-610
...Põhivara käibemaks	-311	-687
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	8	9
Muud tegevuskulud kokku	-1 053	-1 374

(tuhandetes eurodes)

Lisa 19 Seotud osapooled

Tapa Vallavalitsuse aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

Tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Aruandeperioodil ja sellele eelneval aastal ei ole teada oleva informatsiooni alusel toimunud seotud osapooltega turuhinnast erinevaid tehinguid.

	Konsolideerimisgrupi tegev- ja Tasude kõrgema juhtkonna keskmine kogusumma arv (taandatuna täistööajale)			
	2022	2021	2022	2021
Volikogu liikmed	0	0	52	53
Vallavalitsuse liikmed	3	3	119	106
Asutuste juhid	24,15	24,13	510	476
Nõukogu ja juhatuse liikmed			78	93
KOKKU	27,15	27,13	759	728

(tuhandetes eurodes)

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Juriidilist isiku ei loeta seotud isikuks juhul, kui ametiisiku ja juriidilise isiku seos tuleneb eranditult ametiisiku ametikohustustest.

Riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või avalikõigusliku juriidilise isiku esindamise pädevust juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorganis loetakse ametikohustuseks seaduse tähenduses.

Lisa 20 Konsolideerimata finantsaruanded

Konsolideerimata bilanss

Nimetus	2022	2021
Varad	37 368	37 554
Käibevara	2 869	2 674
Raha ja pangakontod	1 608	1 630
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	865	849
Muud nõuded ja ettemaksed	396	195
Põhivara	34 499	34 880
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	3 091	3 091
Muud nõuded ja ettemaksed	0	73
Kinnisvarainvesteeringud	1	2
Materiaalne põhivara	31 407	31 714
Kohustised ja netovara	37 368	37 554
Lühiajalised kohustised	3 764	4 192
Saadud maksude, lõivude ja trahvide ettemaksed	0	0
Võlad tarnijatele	357	572
Võlad töötajatele	1 100	976
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	674	1 164
Laenukohustised	1 633	1 480
Pikaajalised kohustised	8 527	8 225
Laenukohustised	8 527	8 225
Aruandekohustuslasele kuluv netovara	25 077	25 137
Reservid	25 077	25 137
Kassareserv	0	0
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	25 202	25 718
Aruandeperioodi tulem	-125	-581

(tuhandetes eurodes)

Konsolideerimata tulemiaruanne

Nimetus	2022	2021
Tegevustulud	19 660	18 216
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	9 371	8 575
Kaupade ja teenuste müük	1 052	946
Saadud toetused	9 053	8 528
Muud tulud	184	167
Tegevuskulud	-19 657	-18 710
Antud toetused	-1 035	-804

Tööjõukulud	-10 381	-9 769
Majandamiskulud	-5 342	-4 926
Muud tegevuskulud	-966	-1 301
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-1 933	-1 910
Aruandeperioodi tegevustulem	3	-494
Finantstulud ja -kulud	-128	-87
Aruandeperioodi tulem	-125	-581

(tuhandetes eurodes)

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

Kaudne meetod

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Aruandeperioodi tegevustulem	3	-494
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	1 933	1 910
Käibemaksukulu põhivara soetuseks	311	687
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-884	-1 322
Kasum/kahjum põhivara müügist	-15	-41
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	127	59
Korrigeeritud tegevustulem	1 475	799
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus kokku	-184	-20
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	-96	320
Rahavood põhitegevusest kokku	1 195	1 099
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-2 018	-4 014
Tasutud põhivara eest (v.a. finantsinvesteeringud ja osalused) kokku	-2 018	-4 014
Müügist saadud tulu	17	123
Laekunud põhivara müügist (v.a. finantsinvesteeringud ja osalused) kokku	17	123
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	492	1 564
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-114	-59
Laekunud intressid ja muu finantstulu	1	1
Tagasimaksutud antud laenud	73	73
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-1 549	-2 312
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud laenud	1 934	3 080
Tagasi makstud laenud	-1 480	-1 249
Makstud intressid	-123	-88
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	331	1 743
Puhas rahavoog	-23	530
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	1 630	1 100
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	1 607	1 630

Raha ja selle ekvivalentide muutus (tuhandetes eurodes)	-23	530
--	-----	-----

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

Saldo seisuga 31.12.2020	25 718
Aruandeaasta tulem	-581
Põhivara ümberhindlus	0
Saldo seisuga 31.12.2021	25 137
Aruandeaasta tulem	-125
Põhivara ümberhindlus	65
Saldo seisuga 31.12.2022	25 077

(tuhandetes eurodes)

Lisa 21 Sündmused pärast aruande kuupäeva

Tapa vallvolikogu 28.02.2023 otsusega nr 70 otsustati Tapa Keelekümbluskooli tegevuse ümberkorraldamine

1.1 Liita 1. septembrist 2023 Tapa Keelekümbluskool Tapa Gümnaasiumiga (registrikood 75019558).

1.2. Lõpetada 31. augustil 2023 Tapa Keelekümbluskooli tegevus iseseisva asutusena.

Sõlmitud laenuleping Swedbank AS-ga summa 1 800 tuh eurot, tagasimaksega 10 aastat.
Sõlmitud kasutusrendileping traktori ostuks ühispakkujad Sami Masinakeskus OÜ ja AS - SEB Liising summas 39 tuh eurot tagasimaksega 5 aastat.

Tapa Vallavalitsuse korraldusega nr 121 08.03.2023 kanti bilansist välja materiaalne põhivara ja kinnisvarainvesteeringud soetusmaksumusega alla 10 tuh euro.

Alus Rahandusministri 11.12.2003.a. määruse nr 105 „[Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend](#)“ § 41 lg 1 ja § 58 lg 18:

Välja kantud põhivarade jääkväärtus oli 11 tuh eurot, mis on kajastatud amortisatsioonikuluna.

Lisa 22 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) tekkepõhiselt, mistõttu selle andmeid saab võrrelda konsolideerimata aruannetes (vt lisa 20) kajastatud andmetega. Eelarve täitmise aruanne on koostatud võrreldes teiste põhiaruannetega teatud erinevustega, mida on selgitatud lisa 23.

Eelarve on jaotatud viieks osaks: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus.

Põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, tuludest kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused ning muud tegevustulud. Põhitegevuse kulud liigendatakse majandusliku sisu järgi antavad toetused ja muud tegevuskulud. Investeerimistegevuse eelarve osas jaotatakse põhivara soetuseks, põhivara müügiks, põhivara soetuseks saadav

sihtfinantseerimine, põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine ja finantskulud ning finantstulud. Finantseerimistegevuse eelarve osas kajastatakse laenude võtmine ja laenude tagasimaksud. Likviidsete varade muutuste eelarve osas kajastatakse raha ja pangakontode saldode muutuseid.

TULUD

Esialgse eelarvega planeeriti põhitegevuse tulusid 17 219 tuhat eurot ja lõplik eelarve oli 17 666 tuhat eurot. Muutus 447 tuhat eurot, sh saadud toetused 443 tuhat eurot, muud tegevustulud 7 tuhat eurot ja kaupade ja teenuste müük 3 tuhat eurot. Lõpliku eelarvega suurenes saadud toetused: toetusfond 207 tuhat eurot, tasandusfond 13 tuhat eurot ja muud toetused tegevuskuludeks 223 tuhat eurot.

2022. aasta põhitegevuse tulude lõplik eelarve oli 17 666 tuhat eurot, täitmine 18 761 tuhat eurot, põhitegevuse tulud laekusid 106,2%liselt. (2021. aasta täitvus oli 99,5%).

2022. aasta põhitegevuse tulud olid 18 761 tuhat eurot, suurenedes 2021. aastaga võrreldes ligi 1 908 tuhat eurot. Üksikisiku tulumaksu tulu suurenes aruandeaastal võrreldes 2022.aastaga 9,60% so 796 tuhat eurot.

Füüsilise isiku tulumaksu osas planeeriti 2022. aastaks 5,3% tõusu võrreldes 2021. aastaga. Tõusu planeerimisel on lähtutud Rahandusministeeriumi prognoosidest ning eelnevate perioodide füüsilise isiku tulumaksu tulu muutusest.

Vallaeelarve suurimaks tululiigiks üksikisiku tulumaks tulu oli 2022. aastal 9 084 tuhat eurot, eelarvesse oli planeeritud 8 700 tuhat eurot.

Maamaksumäär on Tapa vallas kõikidel sihtotstarvete liikidel 2,5% maa maksustamishinnast aastas välja arvatud põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel olev haritav maa ja looduslik rohumaa, mille maamaksumäär on 1,4%.

Alates 2013. aastast ei kuulu maamaksuga maksustamisele elamumaa tiheasustuses kuni 1 500 m² ja hajaasustuses 2 ha ulatuses.

Põhitegevuse tulu kaupade ja teenuste müügist suurenes 11,3% võrreldes 2021. aastaga. (tuhandetes eurodes).

Tegevusvaldkond	2022	2021	Muutus
Põhitegevuse tulud	18 761	16 853	111,3%
KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	1 052	948	110,9%
00 Tegevusalata	3	8	41,9%
01 Üldised valitsussektori teenused	32	31	101,7%
03 Avalik kord ja julgeolek	9	8	112,0%
05 Keskkonnakaitse	2	1	249,3%
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	123	122	100,4%
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	230	187	123,0%
09 Haridus	448	380	117,8%
10 Sotsiaalne kaitse	205	211	97,1%

Saadud tegevuskulude toetus oli veidi üle 8 169 tuhat euro, planeeriti 7 092 tuhat eurot. Tasandusfondi laekus 1 933 tuhat eurot, toetusfondi 5 119 tuhat eurot ja muud saadud toetused tegevuskuludeks 1 116 tuhat eurot. Tegevustulud jooksvateks kuludeks olid 169 tuhat eurot.

Sihtotstarbelised toetused põhivarade soetusteks olid 153 tuhat eurot, millest suurimateks oli Kaitseministeeriumist Läpi-Ojaküla tee rekonstrueerimiseks 488 tuhat eurot ja Tapa valla tänavavalgustuse projekt 248 tuhat eurot.

Tulud valdkondade lõikes
(tuhandetes eurodes)

Tegevusvaldkond	2 022	2 021	Muutus
Põhitegevuse tulud	18 761	16 856	111,3%
00 Tegevusalata	9 462	8 632	109,6%
01 Üldised valitsussektori teenused	1 995	2 080	95,9%
03 Avalik kord ja julgeolek	9	8	112,0%
04 Majandus	479	452	106,0%
05 Keskkonnakaitse	2	1	249,3%
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	245	195	125,9%
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	321	232	138,1%
09 Haridus	4 644	4 016	115,6%
10 Sotsiaalne kaitse	1 634	1 240	131,8%

KULUD

2022. aasta esialgse eelarvega planeeti põhitegevuse kulusid 16 740 tuhat eurot ja lõplik eelarve oli 17 234 tuhat eurot. Põhitegevuse kulusid suurendati eelarves 494 tuhat eurot, s.h sotsiaaltoetused 210 tuhat eurot, majandamiskulusid 188 tuhat eurot, tööjõukulusid 88 tuhat eurot ja muud kulud 8 tuhat eurot.

2022. aasta põhitegevuse kulude lõplik eelarve oli 17 234 tuhat eurot täitmine oli 17 285 tuhat eurot ehk 0,30% suurem eelarves planeeritust (2021. aastal 16 054 tuhat eurot). Personalikulude eelarve täideti 95,3% ja majandamiskulude eelarve 112,0% ning põhitegevuse tulemiks kujunes 1 475 tuhat eurot.

Kulud tegevusvaldkondade lõikes
(tuhandetes eurodes)

Tegevusvaldkond	Lõplik eelarve 2022	Täitmine 2022	%
Põhitegevuse kulud	17 234	17 285	100,3%
01 Üldised valitsussektori teenused	1 156	972	84,1%
03 Avalik kord ja julgeolek	39	46	115,9%
04 Majandus	491	490	99,8%
05 Keskkonnakaitse	404	568	140,7%
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	1 010	1 029	101,9%
07 Tervishoid	18	7	42,1%
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	2 043	2 099	102,7%
09 Haridus	9 446	9 372	99,2%
10 Sotsiaalne kaitse	2 627	2 702	102,9%

Üldised valitsussektori teenuste kulud olid 972 tuhat eurot. Eelarve täideti 84,1%, kasutamata jäi 184 tuhat eurot.

Majanduse valdkonnale kulus 490 tuhat eurot, eelarve täideti 99,8%.

Keskkonnakaitsele kulus 568 tuhat eurot, eelarve täideti 140,7%, tänavate ja teede talvisele hooldusele planeeriti 160 000 ja tegelikult kulus 424 tuhat eurot.

Elamu- ja kommunaalmajandusele kulus kokku 490 tuhat eurot, eelarve täideti 101,9%, ülekulu 19 tuhat eurot, seda just elektrikulude ja transpordivahendite kütusekulude arvelt.

Tervishoiule kulus 7 tuhat eurot, eelarve täitmine tervishoius oli 42,1%, kasutamata jäi 11 tuhat eurot.

Vaba aja, kultuuri ja religiooni kulud 2022. aastal olid 1 099 eurot, eelarve 2 043 eurot, täitmine 102,7%.

Hariduse kulu kokku oli 9 3752 tuhat eurot, eelarve 9 446 tuhat eurot, täitmine 99,2%, kasutamata jäi 74 tuhat eurot, sh Ukraina põgenike toetuse kasutamise ülekandmisega aastasse 2023.

Sotsiaalse kaitse kulud olid 2022. aastal 2 702 tuhat eurot, eelarves 2 627 tuhat eurot, täitmine 102,9%, ülekulu 75 tuhat eurot, sh riigilt saadud asenduskoduteenuse toetus oli 726 tuhat eurot ja tegelikult kulus 789 tuhat eurot.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringustegevuse eelarveosas oli esialgses eelarves põhivara soetust planeeritud 2 263 tuhat eurot, mida suurendati 440 tuhat eurot.

Tegevusala päästeteenistus suurendati põhivara soetust 25 tuhat eurot projekti varugeneraatorite soetuseks.

Tegevusala maanteetransport suurendati põhivara soetust 196 tuhat eurot, s.h Ülesõidutänavaga toetus 100 tuhat eurot ja Läpi-Ojaküla tee 96 tuhat eurot.

Tegevusalal üldmajanduslike arendusprojekte suurendati 107 tuhat eurot, s.h Tapa linnakeskuse põhiprojekti koostamine 67 tuhat eurot ja Paide mnt 51 maa soetamine 40 tuhat eurot.

Tegevusala tänavavalgustus suurendati põhivara soetust seoses tänavavalgustusprojekti kallinemine seoses lisa taotlusega 84 tuhat eurot.

Tegevusala puhkepargid suurendati põhivara soetust Vajangu piirkonna pallimängude väljaku rajamiseks 58 tuhande euro võrra.

Tegevusalal lasteaed Pisipõnn vähendati põhivara soetust 30 tuhat eurot.

Põhivara soetamiseks planeeriti lõpliku eelarvega 2 703 tuhat eurot, eelarve täideti 1 887 tuhat eurot ehk 69,8%. Suuremad põhivara soetused olid maanteetranspordis 1 035 tuhat eurot s.h. Läpi-Ojaküla tee 486 tuhat eurot, valla teede pindamine 411 tuhat eurot, Paide mnt rekonstrueerimine 80 tuhat eurot ja Jäneda ja Uudeküla projekteerimine 44 tuhat eurot.

Täitmata jäi põhivara soetustest varugeneraatorite soetus, Ülesõidutänavaga rekonstrueerimine, üldmajanduslike projektide tegevusalal kaasav eelarve, vabadussamba rajamine, Paide mnt 51 maa soetus, tegevusalal tänavavalgustus lükkusid projektiga seotud tööd 2023. aastasse ja tegevusalal rahvakultuur Tamsalu kultuurimaja katuse remont sammuti 2023. aastasse.

Põhivara soetus tegevusalade lõikes
(tuhandetes eurodes)

Alaeelarve	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Tekkepõhine täitmine	Vahe €
PÕHIVARA soetus	2 263	2 703	1 887	816
Päästeteenused	0	25	0	25
Põllumajandus(maakorraldus)	0	0	1	-1
Maanteetransport	947	1 143	1 035	108
Üldmajanduslikud arendusprojektid	190	267	112	155
Elamumajanduse arendamine	20	20	0	20
Tänavavalgustus	779	863	493	370
Jäned loss	13	13	13	0
Tapa Vallahooldus	25	25	15	10
Tapa Valla Spordikeskus (2020 aastast)	0	0	8	-8
Puhkepargid	64	122	112	9
Rahvakultuur	150	150	7	143
Lasteaed Pisipõnn	50	20	4	16
Tamsalu Gümnaasiumi (põhikooli õpetajad+haldus)	25	25	22	3
Tapa Muusika- ja Kunstikool	0	0	0	0
Koolitoit	0	30	31	-1
Muu haridus, sh hariduse haldus	0	0	25	-25
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	0	0	8	-8

FINANTSEERIMISTE GEVUS

Finantseerimistegevus 2022. aasta esialgses eelarves planeeriti laenu võtta 1 800 tuhat eurot. Võeti 1 934 tuhat eurot laenu ja maksti tagasi 1 480 tuhat eurot. I lisaeeelarvega 2022 suurendati põhivara soetusi 367 tuhande võrra seoses sellega tekkis vajadus investeerimistegevuseks suurendada võetavat pangalaenu 149 tuhande võrra.

Võlakohustised oli Tapa vallas seisuga 31.12.2022.a. 10 439 tuhat eurot ja likviidsed varad 1 607 tuhat eurot.

Põhitegevuse tulud erinevad põhiaruande lisades toodud andmetest.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid 15 tuhat eurot ning põhivara soetuseks saadavad sihtfinantseerimised 885 tuhat eurot ei kajastata eelarvetäitmise aruandes põhitegevuse tuludena vaid investeerimistegevuses.

Põhitegevuse kulud erinevad põhiaruande lisades toodud andmetest.

Põhivara amortisatsiooni ei kajastata eelarve täitmise aruandes, tulemiaruaandes on kajastatud real „põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus“ summas 1 933 tuhat eurot. Tegevuskulude käibemaks summas 654 tuhat eurot kajastub eelarve täitmise aruandes vastava tegevusala tegevuskulus, kuid aastaaruandes kajastub käibemaks mitte majandamiskuludes vaid muudes kuludes. Põhivara soetamise käibemaks 311 tuhat eurot kajastub eelarve täitmise aruandes investeerimistegevuses, kuid raamatupidamisaruandes muudes tegevuskuludes.

3.Majandusaasta aruande allkiri

Tapa Vallavalitsuse 31.12.2022 lõppenud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandest ja audiitori järeldusotsusest.

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Tapa Vallavalitsus.

Valdo Helmelaid
vallavanem

/allkirjastatud digitaalselt/